

Nr 3 2018 Årgång 25. Utgiven av Västergötlands spelmansförbund.

Västgöta spelmannen

Innehåll

Kallelse till Årsmöte 2019

Johanna i Halla

Vänerlåt

Inbjudan till Varakursen 2019

Västra Låtverkstan

Hedersmedlemmar x 4

Zornmärkestagare x 2

Vi saknar dig!

Från och till våra läsare

Vad är Folkmusik?

Västgöta spelmannen

Nr 3 - 2018 Årgång 25.
Utgiven av Västergötlands
Spelmansförbund

Utkommer med tre nummer per år planerade till veckorna 6, 22, och 41. Material till tidningen sänds, om ej annat anges, till tidningens adress **senast 5 veckor före utgivningsdatum.** **Presstopp för Nr 1 - 2019 är den 29 december 2018.**

Annonser införs i mån av utrymme efter diskussion med redaktionen. **Annonsspriser:** Helsida – 1200 kr; Halvsida – 600 kr; 2 sp x 100 mm – 400 kr; 1 sp x 100 mm 200 kr. Medlemmar annonserar gratis.

Tidningens postadress är redaktörens. Artiklar, foton mm sänds via E-post endast till: vsf.redaktion@outlook.com

Redaktionskommittén består av:

Michael Eriksson. **Redaktör.**

Tövevägen 2, 523 99 Hökerum.

Tel. 073-826 77 21. kalaspaff@icloud.com

Anders Brissman, **även förbundets kassör,** Tibro Tel. 072-528 91 28. kassor@vsf.nu

Ann-Katrin "Olga" Hellner, Lerdala.

Tel. 0708-74 44 14.

olga.hellner@gmail.com

Kristin Svensson, Mariestad.

Tel. 070-342 86 25. kristin@fornfela.se

Jonna Hjerpe, Mullsjö.

Tel. 076-763 43 21

jonnahjerpe@gmail.com

Ola Wirtberg, Lerdala. **Grafisk form.**

Tel: 0708-55 88 23. ola.wirtberg@telia.com

Ansvarig utgivare för

Västgötaspelmannen, och

Ordförande för förbundet:

Per Oldberg, Borås. Tel. 070-273 83 63.

ordforande@vsf.nu

Förbundets hemsida:

http://www.vsf.nu

Medlemsavgift för år 2018: 350:-/

person. Medlem under 18 år 150:-.

Enbart prenumeration 100:-/år.

Bankgiro: 5949-4591.

Tidningen är tryckt på miljövänligt papper vid Handelstryck, Borås.

För att du ska få tidningen till rätt adress, meddela eventuell adressändring till förbundets kassör.

Omslagsbild:

Lurö

Foto: Magnus Ragnhäll

Ledaren

Bäste medlem!... för du är väl medlem?

Det har varit en het sommar, på flera vis brännbar. Både i skogsbackarna som i debatterna och i medlemsmatrikeln. Och i butikerna står nu hyllorna fulla med överblivet grillkol, och löpsedlarna efter årets val vältrar sig, i skrivande stund, i spekulationer. Trots detta "omvärldsbrus" måste vi också kunna gå in i bubblan då och då, och riva av några låtar, för att livet skall levas vidare, det "goda med det onda", parallellt. Och vad härligt det varit att få springa kring halvneck och lira polskor hit å dit, svänga sina lurviga i värmen. Spelmansstämmorna har närmast avlöst varandra, trots att både Skarastämman och Folkmusikfesten i Borgunda ej sjösatts i år. Och nu håller du 24 färskasidor spelmannsnytt i dina av spel ömmande händer. Joru här har vi inte vilat. Vi har säkert missat mycket men vi bjuder på reportage från olika evenemang såsom stämmor, turnéer och kurser. Fortsatta intervjuer av Hedersmedlemmar och Zornmärkesdekorerade. Förbundet kallar till årsmöte i Floda Lada 2019 och glöm inte att anmäla dej till Varakurserna! Vi får en avslutande dust från Billy i frågan "Vad är folkmusiken". Anna Dahlgren etablerat sig som krönikör och undrar om "Alla skall med! Eller?" Ingegerd ger oss fortsättningen om "Johanna i Halla", och vi får en vink från "kommittén för den Västgötska visskatten". Annonser och kalendarium ej att förglömma. Med mera, med mera.

Vi har inte tillräckligt bevakat ett av förbundets "flaggskepp" nämligen Ornungastämman, som i år gick upp för 6:e gången. Ursäkt oss! Komprimerat kan jag berätta att det var toppen som vanligt med flera bejublade konserter, buskspel och hyfsat väder. Maten funkade också förträffligt trots grillförbudet. Men tråkigt att Sabina Henriksson som sedan starten varit en i radarparet av organisationen, valt att

avsluta sin del av engagemanget, och hon avtackades under avslutningskonserten i Ornunga Nya kyrka. Sabina, vi önskar dej lycka till i fortsättningen och vi ses snart ändå där ute! Stämman kräver mycket i förberedande arbete och vi hoppas att Jenny snart får någon ny vid sin sida att "styra skeppet vidare".

Redaktionen vill också slå ett slag för att få fler medlemmar att bidra med stoff till vår medlemstidning! Jag som redaktör flaggar nu för att jag kommer dra mig tillbaka efter snart fyra år som detta, och vi behöver någon som tar över rodret. Detta och mer kan du läsa om på sidan 18 "Till våra läsare".

Vid årets början ändrade förbundet på rutinerna för medlemsavgifterna.

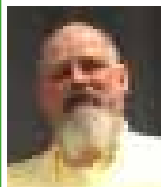
Problemen som det har skapat har sedan legat som en tung våt filt över oss. Vi får nog säga att det var en dåligt genomtänkt förändringsprocess. Av våra under 2017 ca 550 medlemmar saknade förbundet först ca 400 medlemmar och fortfarande saknas närmare 300 stycken. Detta är på flera sätt allvarligt. Ekonomiskt, tänk 300 x 350 kr = 105.000:-! Så vad missade vi? Jag sitter inte med i styrelsen, men känner mej delaktig i detta sannolikt förhastade beslut, att inte sända ut ett inbetalningskort. För vi tror det beror på att vi inte blivit påmindaså som vi är vana att bli. Men det kanske finns andra orsaker? Om detta är det svårt att veta. Därför har jag nyss hjälpt styrelsen att skicka ut 150 brev till "förlorade medlemmar" med hopp om återförening. Styrelsen väntas att till årsskiftet på gammalt vis åter sända ut inbetalningskort igen. Tungt på något vis. För att precis som vi alla måste dra vårt strå till stacken när det gäller miljöproblemen, eller valutgången, så ingår vi i förbundet i en helhet, i ett sammanhang. Kanske är förbundet i större behov av sina medlemmar än medlemmarna av förbundet? Något att fundera på.

Till sist! Det lackar mot jul! Till Brissman kan man vända sig om man vill köpa en lämplig julklapp till svärmor eller mågen. Se sidan 23. Men, jag skulle också önska mej en bok om "Sven-Ingvar Hejls liv och musik", och en CD med Västra Lätverkstan. Och tänk att få krypa ner i fätöljen på juldagskvällen till filmen "Spelmanskröner ifrå Väschötabögga". Det skulle sitta fint till glöggen. Och tänk, till sommaren ett Resande Folkmusiksällskap med stort tält, dansgolv och allt där... eller ta turistbåten från Lidköping till Karlstad till tonerna av Vänerlåt... En kan ju allti få fantisera.. Go höst och dito jul samt nytt år!

Håll fingrarna i gång!

Michael / Redaktörn

Styrelsen för Västergötlands Spelmansförbund

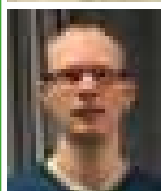
Ordförande
Per Oldberg, Borås.
Tel. 070-273 83 63.
ordforande@vsf.nu

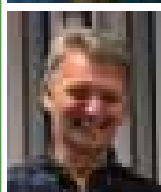
Sekreterare och postmottagare
Ewa Harrysson, Tibro
Tel: 0735-39 05 19.
sekreterare@vsf.nu

Kassör
Anders Brissman, Tibro
Tel: 072-52 89 128.
kassor@vsf.nu

Ledamot & Webbansvarig
Fredrik Persson, Partille
Tel: 073-342 69 74
webmaster@vsf.nu

Ledamot
Lars Persgren, Vårgårda.
Tel. 070-493 12 36
persgren55@gmail.com

Ersättare
Björn Restin, Nossebro.
Tel. 073-635 30 93
bjorn.restin@gmail.com

Ersättare
Hampus Borg, Fagersanna
Tel 070-712 33 41
930518habo@gmail.com

Försäkringsansvarig
Britt Josefsson, Alingsås
Tel 070 - 268 73 55
bj@telia.com

Valberedningens sammank.
Mikael Pettersson, Tibro
Tel 076-225 44 88
mikael.ambrosius@hotmail.com

Förbundets hemsida
<http://www.vsf.nu>

Besök även vår Facebooksida!

Kallelse till årsmöte för

Västergötlands Spelmansförbund

Västergötlands spelmansförbund bjuder härmed in till årsmöte
den 23 februari 2019 i Floda Lada, Floda Allé, Floda

Program

14.00	Allspel
15.30	Årsmötesförhandlingar
17.30	Årsmötesmiddag
19.00	Spel till danslista o buskspel

Årsmöteshandlingarna kommer att finnas som PDF-filer för nedladdning på vår hemsida, vsf.nu, fr.o.m i mitten av januari. Vill du ha handlingarna i pappersformat så hör du av dig till Per Oldberg (se nedan) så löser vi det.

OBS Årsmötesmiddagen på lördag är gratis för medlemmar men kräver föranmälan, senast 15/2, till vår sekreterare Ewa Harrysson, se kontaktuppgifterna. Mer information kommer i nästa tidning samt på vår hemsida: www.vsf.nu

För mer info om årsmötet:

Per Oldberg, 070 - 273 83 63, per.oldberg@gmail.com
Anders Brissman, 072 - 528 91 28, anders.brissman@telia.com
Torbjörn Olofsson, 070 - 762 60 67, torbjorn@folkton.se

Välkomna!

Styrelsen påminner om!

Stöd Nils Erikssons Minnesfond!

Fonden är instiftad i första hand i syfte att främja och bevara gehörstradition efter Nils Eriksson och Emil Andersson i Skogstorp, samt i andra hand att uppmuntra spelmän som på ett stiltroget sätt för äldre spelmäns västgötska låttradition och spelsätt vidare. Du kan stödja denna fond genom en gåva, som sätts in på förbundets bankgiro 5949-4591 och med rubriken Nils Erikssons Minnesfond. Förbundet sänder därefter ett tackbrev till givaren.

Hedersmedlemskap.

Vill du föreslå någon person till att bli hedersmedlem? Sänd då in namn på den du nominerar med motivation, senast 20:e december till förbundets sekreterare Ewa Harrysson. (Se kontaktuppgifterna).

Motioner till årsmötet.

Motioner till årsmötet skall vara styrelsen till handa senast 20:e december! Sänds till förbundets sekreterare Ewa Harrysson. (Se kontaktuppgifterna).

Välkommen att söka Nils Erikssonstipendiet för år 2019!

Bidrag kan beviljas i första hand till person eller verksamhet som främjar och bevarar gehörstraditionen efter Nils Eriksson och Emil Andersson i Skogstorp.

I andra hand att uppmuntra spelmän som på ett stiltroget sätt för äldre spelmäns västgötska låttradition och spelsätt vidare. Ansökningar med motivering skall vara styrelsen till handa senast 20:e december. Ansökningar sänds till sekreterare Ewa Harrysson. (Se kontaktuppgifterna).

Spelmannen Johanna i Halla, del 2.

Fortsättning av Ingegerd Perssons artikel om spelmannen Johanna i Halla från Västgötaspelmannen nr 1 2018.

I vilken kulturell miljö växte Johanna upp? Hur blev hennes fortsatta liv? Johanna i Halla föddes 1799 i Kinnarumma socken.

I Ramnaparken i Borås står nu Kinnarumma gamla kyrka. Vid kyrkan står en kopia av den armbössan (fattigbössan) som Johannas far, Nils Andersson, gjorde en tavla till 1798. Enligt sockenstämmoprotokoll har tavlan "en ganska vacker inskription". Originalen står idag vid Kinnarumma nya kyrka. Nils var ansedd som en skicklig kyrkomålare och man anlätade gärna honom då man behövde hjälp med invändig målning, reparation och tillverkning av altartavla. Nils var alltså konstnärligt begåvad, han var även spelman, och han hade viktiga kontakter med andra musiker. Johannes Bryngelsson och Anders Larsson i Sexdrega var båda resehandlare och åbor och de kom i kontakt med musik från andra landskap. De var samtida med Nils, alla tre tillhörde Sexdrega pastorat, och kan ha känt till varandra. Precis som sin far var Johanna konstnärligt begåvad. Redan som 7-åring

spelade hon på sin första dans. När hon var 8 år spelade hon med sin far på Torpa. Johanna komponerade valser, polskor, polkor, fransäser mm. Hon ansågs vara ett musikgeni. Det konstnärliga arvet förde hon vidare. Tack vare musiken kunde hon senare förtjäna sitt uppehälle genom spel på olika danstillställningar och kalas.

Nils Andersson bodde med sin familj i Halla, Ljushult från 1800. Johanna fortsatte som vuxen att bo där med maken Magnus Johansson Hedin från Roasjö. I Ljushult föddes barnen Johan August (1826), Johan Märten (1829), Britta Sophia (1831) och Clara Gustafva (1834). Magnus far Johannes var resehandlare. Magnus var åbo och han ägnade sig även åt gårdfarihandel. Gårdfarihandeln gick allmänt ned under tiden 1830- och 1840-talen. Det fanns många orsaker till det.

År 1836 flyttade Johanna och Magnus med barnen till ett torp i Ruered, Torpa socken. År 1838 flyttade de till ett annat torp i Hallvik, Torpa socken. Där föddes sonen Nicolaus Herman, som dog bara 28 dagar gammal. Inom en månad dog även Magnus 31/3 1839, 43 år gammal och Johanna blev då änka.

Vid 12 års ålder blev sonen Johan Märten musikelev vid Älvsborgs regemente i Borås. Precis som morfadern Nils var han blåsare. Johan Märten utbildades till hautboist och blev senare musiksergeant.

Han kom att delta mycket aktivt i musiklivet i Borås. Regementsmusiken spelade ofta till dans på gamla rådhuset. Johan Märten var medlem av flera olika musikföreningar där han spelade och sjöng. Han spelade även violoncell. Han var gift och arbetade på bank. Hans döttrar gick på privatskola. Dottern Ida gifte sig med fotograf Björnell. År 1842 flyttade Johanna med döttrarna Britta Sophia och Clara Gustafva till Kråkered, Torpa. Britta Sophia bodde som ogift kvar i Kråkered resten av sitt liv. Hon kallades Spele-Fia, så alltså borde hon ha spelat instrument även hon. Senare hade hon lanthandel i Kråkered. Clara Gustafva flyttade till Borås och gifte sig med skomakare Wennerlund, som ägde en gård i Kråkered. Johannas son Johan August var ogift och arbetade på svågern Wennerlunds gård, där han senare dog.

Rådhusbalerna under 1800-talet i Borås var uppskattade och välbesökta. Det anordnades danskurser för barn, ungdomar och vuxna. Det var viktigt att lära sig de nya och gamla danserna. På rådhuset förekom baler, musiksoaréer, danssoaréer, maskerader och fantastiska barnbaler. Ibland var barnbalerna under ledning av "muntrationsrådet" löjtnant Höökenberg. Författaren och journalisten Ada Damm (f. 1869) skriver att Johanna i Halla anlätades till alla danstillställningar där regementsmusiken inte medverkade.

Då Johanna var änka var ju arvodet för dansspelet väldigt viktigt. Trots denna inkomst, och trots att barnen bodde nära Johanna, var det säkert svårt ekonomiskt ändå. Hon led också av en tilltagande blindhet. Vidare berättar Ada Damm att Sångföreningen och handlanden N.P. Holmén lät ordna soaré till förmån för Johanna på rådhuset, där hon själv medverkade. När hon stämde upp "Johannas i Halla vals, som hon själv komponerat, fick man se hur stadens fruar förde näsduken till ögonen. De hade som unga dansat till Johannas musik. Behållningen som tillföll Johanna var säkert ett bra ekonomiskt tillskott. När var det som N.P. Holmén anordnade soaré där Sångföreningen medverkade? Det måste ha varit före 1859, eftersom han dog det året. (Eventuellt var det 1854)

En tilltagande blindhet och dövhet medförde att Johanna slutade spela. Hon såg dessa åkommor som ett Guds straff för att hon spelat på så många fester och gillen. Enligt Borås Tidning skulle Johannas vänner ha låtit bygga en stuga åt henne i Halla. Där skulle hon sedan ha bott. Kanske stämmer det att hon bodde där en tid. Det har ej kunnat styrkas. Johanna var ända till sin död skriven i Kråkered, Torpa.

Sång- och musikföreningen fortsatte att ha välgörenhetskonsserter. Johannas son, Johan Märten Hedin, var en av medlemmarna där. Den 9 mars 1873 hade föreningen konsert, se annons ur Borås Tidning, på rådhuset till förmån för "den gamla döva och blinda" Johanna i Halla. Helt blind och döv kan

Till förmån för den gamla blinda och döva Johanna i Halla gifves af härvarande Musik- och Sångförening å Rådhusalen i Borås, söndagen den 9 mars 1873

En Vokal- och Instrumental-KONSERT.

PROGRAM:

1. *Bröllops-Marsch* ur *Mid-sommarnattedrömmen* af Mendelsson.
2. "*Lätom oss vandra*" Beeker.
3. *Ove*, till "*Nattlägret i Granada*" Kuhlau.
4. *Serenaden vid Strandbedden* Kjerrulf.
5. "*Vi sångens unga Söner*" Kütiken.
6. *Salut-Galopp* Lumbye.

7. *Quintett*, första satsen för Piano, 2:ne Violor, Viola & Violoncell af Reissiger.

8. "*När jag hör hur foglar sjunga*" Stubbe.
9. *Folkvisor*
10. *Potpourri* ur "*Théblomma*" Lecocq.
11. *Aftonen* Abt.

Biljetter jemte program å 1 Rdr Rmt för äldre, samt 50 öre för barn säljas vid ingången, Konsertdagen, från kl. 6 e. m. Dörrarne öppnas kl. half 7. Konserten börjar kl. 7 e. m.

”Från den ena till den andra”

Ibland händer allt på en gång... Ingen kan säga att spelmansrörelsen ligger på latsidan.

hon knappast ha varit, men de frivilliga penninggåvorna ökade säkert vid denna formulering. I Borås Tidning kunde man läsa att konserten var mycket välbesökt, sannolikt var det över 300 personer där. Gumman Johanna uppträdde själv med några av sina gamla stycken, och hon blev ”därföre vederbörligen applåderad”.

Den 6 januari 1888 avsomnade fridfullt den innerligt älskade modern och änkan Johanna Nilsson i Kråkered. Hon sörjdes djupt av barn, barnbarn och barnbarnsbarn. Johannas stora musikalitet och engagemang hade gjort henne mycket uppskattad bland både unga och gamla. Musikaliteten fördes vidare till barnen. Vi har kvar en uppteckning av en vals. Kanske blir det möjligt att med tiden finna fler uppteckningar.

Tillägg!

Johanna i Hallas vals finns bl a i Svenska Låtar Västergötland under Edvard Johansson, låt nr 158, där den återges med 2 repriser. Valsen finns även i Torsten Edlunds Folkmusik från Sjuhäradsbygden del 2, upptecknad efter Ivar Hallberg. Där återfinns valsens med 3 repriser.

Ingegerd Persson

ingegerd_persson_partille@hotmail.com

Medan Västra Låtverkstan (VLV) är på turné till Norge så åker jag och Marie till spelmansstämma i Lerum, ”Till Jan-Erik Rydströms minne”. Säkert minst över 200 besökare i det klara höstvädret, och över 40 spelmän på Torbjörn Olofssons workshop. Två låtar fick vi av denne nykorade riksspelman, och mer blir det av den varan till Varakurserna i vår.

Därefter for vi raskt till Bengt och Monica Ohlsons Gammalgård i Tibro. Där var det fullt hus och VLV gjorde där helgens slutkonsert. Spel i varje stuga och loft. Härligt.

Michael Eriksson, text och foto.

Minnesord

Per-Åke Örtengren

* 13 maj 1940

† 25 juni 2018

Per-Åke Örtengren avled 25 juni efter en kort tids sjukdom.

Han har spelat jazzmusik sedan ungdomsåren. Började med folkmusik i Hällersåkers spelmanslag 1990 och trivdes att spela och glädja andra med sin musik. Han skrev ner låtar och texter till första och andra stämmor. Tillsammans har vi underhållit med spel och sång av egna melodier.

Saknaden är stor.

Liljan Örtengren.

Ornungastämningen

Som besökare på Ornungastämman så måste jag bara delge mina intryck. Från första till sista stund möts jag av glada och vänliga människor som tar in mig i gemenskapen trots att jag inte trakterar något instrument, dansar eller sjunger (vilket är för allas bästa).

Detta sker inte överallt och jag tycker att det är ett signum för Ornungastämman. Glatt, gemytligt och inkluderande. Tack alla ni som gör det, tältresare, funktionärer, musiker och alla andra! Detta kanske är en av nycklarna till framgången och väl värt att förvalta för en levande folkrörelse.

Ola, med tältet, Wirtberg

Foto: Michael Eriksson

Vänerlåtar med Jenny Gustafsson och Mats Berglund

Första helgen i september genomförde Jenny Gustafsson och Mats Berglund en konsert på Vänerveckan följt av kurs med konsert på Lurö på temat traditionsmusik runt Vänern. Det blev en fantastisk upplevelse för det 40-tal kursare som deltog denna varma sensommarhelg i den idylliska skärgårdsmiljön.

Idén till projektet «Vänerlåt» föddes för ett år sen på ett jam på en spelmansstämma då Jenny och Mats möttes för första gången. Med sina respektive landskapscenterade bakgrunder upptäckte man snart att många låtar förekom i olika versioner i de båda landskapen. Man förflyttade då gemensamt blicken och satte fokus på Vänern i o m sjön omges av Värmland i norr och Västergötland i söder och plötsligt hade man Vänern som gemensam central punkt kring vilken traditionsmusiken kretsade.

Ett årslångt projekt påbörjades med målet att gå igenom musiktraditionen och titta på hur låtar spridits runt sjön med omnejd utifrån handels-, flyttvägar, och pilgrimsleder.

Tidigt bestämde man sig också för att genomföra en helgkurs på temat och valet av plats var självklart för båda från första stund; ön Lurö, mitt i Vänern, mitt i gränslandet mellan Västergötland och Värmland. Det kunde inte bli bättre!

Helgkursen blev snabbt fullbokad och sammanföll dessutom med Vänerveckan som arrangerades för sjätte året av Vänermuseet för att just uppmärksamma livet i, på och runt Sveriges största insjö. Vattnet har, till skillnad från mer svårframkomliga berg och skogstrakter, i alla tider varit förhållandevis lättframkomligt och

därigenom förenat människor. Musik har spridits till nya platser som lett till variationer av låtar och melodier i landskapen kring Vänern.

«Vänerlåt»-helgen på Lurö blev en riktig upplevelse för alla inblandade. Hälften av kursarna anlände symboliskt nog med Mats från Värmlandsnäs i norr och andra hälften med Jenny från Källandsö i söder. En intensiv helg följde med spel och umgänge dygnet runt, samt avkoppling med bastu och bad.

Under slutet av kursen pratades det om en uppföljning nästa sommar så låt oss se fram emot det och att detta «nya» musikaliska gränsland fortsatt får den uppmärksamhet det förtjänar.

Magnus Ragnhäll, text och foto.

För fjortonde året bjuder Västergötlands Spelmansförbund, Vara Folkhögskola och ABF Västra Götaland in till spel- och danskurser på Vara Folkhögskola 9 - 10 februari 2019.

Låtkurser hålls på fiol, durspel, blåsinstrument, nyckelharpa och visa/sång. På programmet finns också en danskurs och en kurs för barn. För dig som inte spelat så mycket och känner dig osäker finns halvfartsgrupper på fiol, nyckelharpa och durspel där utläringen sker i långsammare takt. All utläring sker på gehör. Ta därför med inspelningsutrustning. Låtarna vi lär ut kommer företrädesvis från Västergötland men kursledarnas olika bakgrund kommer naturligtvis också att avspeglas i låtvalet.

Nyheter 2019:

Gitarrkurs med både melodispel och komp, lärare för andra året är Oscar Reuter bördig från Smålandsstenar men nu boendes i Göteborg. Han spelar bl.a tillsammans med Hanna Wiskari Griffiths och Jonathan Larsson i Goodland trio men också i många andra konstellationer där genrerna rört sig allt från traditionell folkmusik till bluegrass och indiefolk.

Blåsarkursen fortsätter för andra året med en delvis ny inriktning (under Pers Nils Johanssons kompetenta ledning): Du bör ha spelat minst 7-8 år, ha god förmåga att snappa upp låtar på gehör, vara flink i fingrarna och inte vara särskilt begränsad i tonarter och register och du ska även klara av ett ganska snabbt inläringstempo. Andra instrument är välkomna i mån av plats.

Danskursen. Jenny Franke och Per Runberg leder danskursen för andra året, nu med temat Rørspols, båd gammal och ny. En schottis/reinlenderverkstad under ett av passen. Det finns också en idé att lägga en polskeakut på 90 min där danskursdeltagarna blir danspiloter för sina mindre dansvana kamrater på övriga kurser, dvs bjuda in övriga kursare (inte alla, begränsat antal platser) till att lära sig dans lite bättre.

Även i år bjuder vi in årets Sjövikare (ungdomar som gick Sjövikskursen 2018) till en vinterträff på fredagskvällen. Tanken är naturligtvis att de ska delta i våra ordinarie kurser på lördag och söndag men att de får en egen träff på fredagskvällen tillsammans med Billy Lätt och Mikael Pettersson.

På barnkursen kommer Edo Bumba att ta med barnen på en upptäcktsresa med (afrikanska) sånger, ramsor och spännande berättelser. Ta gärna med ett instrument barnet kan spela på. 5-6 åringar är välkomna tillsammans med föräldrar.

Barn från 7 år och uppåt kan vara med på egen hand. Förälder eller annan ansvarig vuxen skall finnas på plats utanför lektionstid. Obs! Antalet är begränsat till max 20 barn. Först till kvarn... Lördagskvällens kulturinslag (underhållning) blir efter middagen, vid kaffet. I år har vi en favorit i repris: lärarkonsert. Ett unikt tillfälle att få lyssna till några av de andra lärarna som du inte hör på din kurs.

Fredag 8/2:

18:00 - 18:30 Kvällsmat för Sjövikare och de som förbeställt
18:30 - 21:00 Vinterträff för "Sjövikare" med Billy L och Mikael P

Lördag 9/2:

07:00 - 08:30 Frukost för fredagsgäster
09:00 - 09:30 Välkomstkaffe för ej nattgäster, uthämtning av rumsnycklar
09:30 - 10:00 Gemensam samling med information
10:00 - 12:00 Kurs
12:00 - 13:00 Lunch
13:00 - 17:00 Kurs
18:00 Kvällsmat med efterföljande kulturinslag
20:00 - Buskspel och dans till spellista

Söndag 10/2:

07:00 - 08:30 Frukost
09:00 - 12:30 Kurs
12:30 - 13:30 Lunch
13:30 - 15:00 Kurs
15:00 - 16:00 Kursavslutning med kaffe och allspel

Observera att lunchtiderna kommer att variera vilket beror på att vi är så många så alla kan inte äta samtidigt i matsalen utan vi får äta i omgångar. Samt att övriga tider, inkl. frukost, också kan komma att ändras. Vi anslår aktuella tider på skolan.

Anmälningsblankett för kurs på Vara folkhögskola 8-10 februari 2019

Jag anmäler mig till kurs enligt nedan:

Kursavgift: 1 200 kr (600 kr, ungdom upp till 18)

Fiol snabb	☐	Fiol normal	☐	Fiol halvfart	☐
Durspel	☐	Durspel halvfart	☐	Viskurs	☐
Nyckelharpa	☐	Nyckelharpa halvfart	☐	Blåsarkurs	☐
Kurs för barn	☐	Gitarr	☐	Dans	☐

Jag gick på Sjövik 2018 och kommer på vinterträffen

Namn:

Personnummer: ååmmdd-nnnn

Adress:

Postnummer Ort: Telefon:

Ledare:

- Fiol:** Hans Kennemark, Billy Lätt,
Anna Lindblad, Olof Kennemark
- Fiol halvfart:** Jan Blom
- Durspel:** Torbjörn Olofsson + en till ej klart ännu
- Durspel halvfart:** Lars Persgren
- Blåsinstrument:** Pers Nils Johansson
- Nyckelharpa:** Anna-Kristina Widell, David Eriksson
- Dans:** Jenny Franke och Per Runberg
- Visa:** Kristin Svensson
- Kurs för barn:** Edo Bumba

Ledarna på fiol, durspel och nyckelharpa kommer att växla mellan de olika grupperna.

Folkhögskolan ligger cirka 10 minuters promenad från järnvägsstationen. Observera att antalet logiplatser på skolan är begränsat! **Därför kommer deltagare även att få bo på Hotel Grepen och andra login.** Vi vet att alla inte uppskattar detta men annars får vi begränsa antalet deltagare på kurserna kraftigt vilket vi tycker är ett betydligt sämre alternativ. **Vi ber er därför ha förståelse om ni blir placerade utanför skolan!** Du som önskar bo utanför skolan får gärna meddela det till oss. Nycklar hämtas ut på skolan där representanter för folkhögskolan/spelmansförbundet finns på plats. Vi är tacksamma om du vid din anmälan anger beräknad ankomsttid samt färdstätt. (dvs om du behöver hjälp med transporten till ev. externt logi)

Kursavgiften 1200 kr inkluderar mat och lektioner. För barn och ungdomar upp till 18 år är kursavgiften 600 kr oavsett kurs. Kostnad för logi tillkommer enligt önskemål. Du kan beställa logi redan från fredag kväll. Vill du dessutom ha kvällsmat på fredagen kl. 18.00

tillkommer 80 kr. Inkvartering sker i tvåbäddsrum alt. masslogi. Fyll i dina önskemål på anmälningsblanketten. Husvagn/husbil kan parkeras på skolans område. OBS! Flerbädds familjerum kan numera endast bokas av barnfamiljer.

Priser för logi är inkl. frukost **per person och natt** enligt nedan.

- Dubbelrum** 500 kr (Sänglinne och handduk ingår)
- Familjerum** 350 kr (Sänglinne och handduk ingår)
- Masslogi** 100 kr (Sänglinne och handduk ingår INTE men madrass, täcke och kudde finns att låna)

Frukost för husbils-/husvagnsgäster 50: - per dygn

Ange önskemål om rumskamrat på anmälan samt ev. matallergier eller specialkost.

Vi ber er respektera att all alkoholförtäring är förbjuden i skolans gemensamma lokaler.

Antalet platser är begränsade så först till kvarn gäller. Anmälan är bindande och skall ske på dinkurs.se/vara2018. Undantagsvis kan vi ta emot skriftlig anmälan till VSF c/o Anders Brissman Västra Långgatan 93 B 543 33 Tibro, men vi förordar digital anmälan via länken ovan. Vid elektronisk anmälan kommer det en bekräftelse per e-post tillbaka till dig. Räkning för mat och logi skickas ut, **efter att anmälningstiden har gått ut**. Vi skickar **inte** ut något innan vi fått bekräftelse från skolan att mat och logi är ordnat.

Sista anmälningsdag: söndagen 2 december 2018.
Alla anmälningar efter detta datum sätts på kölista.

Se vår hemsida www.vsf.nu för eventuella ändringar i programmet. Där hittar du också allspelslåtarna i ett behändigt pdf-häfte, att skriva ut.

Varmt välkommen till en härlig spelhelg på Vara folkhögskola! önskar kursarrangörerna

Kost och logi:

Dubbelrum	(500:-/natt)	☐
Familjerum (end. barnfam.)	(350:-/natt)	☐
Masslogi	(100:-/natt)	☐
Egen husvagn/husbil, anländerdag (50:-/natt)		
Extra kvällsmat fredag	(+80:-)	☐
Önskar ej logi		☐

natt fre/lör

natt lör/sön

Övriga önskemål: vill dela rum med, specialkost, etc. _____

**Anmälan skickas till: Västergötlands Spelmansförbund
c/o Anders Brissman
Västra Långgatan 93 B 543 33 Tibro**

Västra Låtverkstan – från insidan ut

Under fredagsförmiddagen den 14 september hoppade jag in i en bil i Falköping som skulle ta mig och tre andra ungdomar till Geiteberg i orten Tomter i Norge där vi skulle spela på deras folkmusikfestival. Bilen var alldeles lagom trång, precis som det ska vara när vi åker på turné, fylld med väskor och diverse instrument. Vi mötte upp de tre andra bilarna som körde resten av vår glada trupp i Uddevalla, deras bilar precis lika packade som vår, innan vi tillsammans körde iväg i en karavan mot Norge.

Väl framme i Geiteberg hade inte festivalen riktigt börjat än så vi kunde göra vår soundcheck i lugn och ro. Även om vi själva inte var så lugna efter flera timmars stillasittande. Senare på kvällen spelade

Matpaus i Trollhättan. Foto: Ola Wirtberg

skiva av Trio Törn spelades i bakgrunden. Något som väldigt ofta talades om var just organisationen Västra Låtverkstan (VLV) och hur det har varit de senaste åren. Jag passade på att fråga resten av passagerarna i min bil, Klara Nordqvist, Pella Wig och Georgia Mennell, lite mer om vad vi gör.

Först ställer jag den klassiska frågan, vad är det som är kul med VLV? Allt! Säger alla tre innan de utvecklar sina svar lite mer. VLV är en fantastisk rolig upplevelse som gör så många bra saker och ger möjligheten för unga att skapa tillsammans. Det är en

Västra Låtverkstan ger konsert på Geiteberg Folk Festival. Foto: Ola Wirtberg

vi en fantastisk konsert för en underbar publik. Efter ett jam med musiker från många olika länder som varade in på småtimmarna sov vi alla, fastän det var kallt, på logen.

Dagen därpå när vi skulle åka hem blev målet Trollhättan där vi skulle äta tillsammans.

Fortfarande lite trötta blev det mest sovandes i bilarna men även många intressanta diskussioner. I vår bil talades om alla möjliga saker samtidigt som en

seriös organisation som bryr sig om och tar hänsyn till ungdomarna. Och såklart så är Jenny Gustafsson och Anders Ådin, ledarna för VLV, ett enormt plus för den fantastiska atmosfären och gemenskapen. Jag försöker föra konversationen lite djupare och frågar vad de tycker är bra med organisationen, varför är det roligt? Jag får ett fantastiskt intressant svar från Georgia som säger att folkmusik för unga är oftast läger som de kanske inte åker på mer än en gång per år, om ens det, medan VLV håller

engagemanget vaken under en längre tid som gör det roligare, och att du utvecklas mer. Vi avslutar med att konstatera att vi alla tycker att fler borde söka till VLV och vara med i gemenskapen.

Detta får mig att glida vidare i tanken om VLV som en organisation. Det har sett ut ganska olika under åren när det kommer till bidrag och stöd från de olika organisationerna som stöder VLV. Det gör mig personligen lite nedstämd när detta fantastiska engagemang som gynnar så många, både de som spelar och de som lyssnar, inte får stöd av våra organisationer. Jag tycker att det borde vara en permanent del av Västra Götalandsregionens kultur likt Vägus, fast mindre och billigare i längden. Jag hoppas verkligen att Västra Låtverkstan får den chans de förtjänar.

Jonna Hjerpe

Västra Låtverkstan gav även en konsert på spelträffen hos Ohlssons i Grönhult, Tibro samma helg. Foto: Michael Eriksson

OBSERVERA
Instrumentförsäkringen
gäller inte
om Du inte betalt Din
medlemsavgift!

Fyra hedersmedlemmar presenteras

Vid förbundets jubileumsårsmöte den 24-25 februari i Axevalla Folkhögskola korades inte mindre än sju stycken medlemmar till hedersmedlemmar. Av dessa sju berättade vi i förra numret av VS om Uno Eliasson, Per Johansson och Inger Aronsson Johansson. Vi återkommer nu och skall berätta för er om de återstående fyra, nämligen Billy, Mikael, Hans och Jenny. Dessa intervjuer ger naturligtvis inte en hel bild av någon av dem, och alla skulle förtjäna en hel bok tycker jag, men förhoppningsvis får du lära känna dem lite mer.

Billy Lätt Hedersmedlem 2018.

Det drar ihop sej till spelmansstämma i Ornunga, nu för 6:e året i rad. Billy Lätts kurs i låtspel börjar denna gång redan på torsdag kväll. Billy vill med denna kurs öka medvetenheten i spelet till dans. Att ge ett tydligare fokus på låten och spelsättet i förhållande till dansen. Han utgår från tre grundpolsketyper, nämligen bleking, hamburgska/rundpolska och fläckpolska/trinning, ganska typiska för just Västergötland. Således ingår det dans som en viktig del i kursen. Billy berättar livfullt och personligt om olika möten han haft med äldre spelmän, traditionsbärare och dansfolk. Att sätta låten, i det sammanhang som är mycket av dess ursprung och funktion är väldigt viktigt för Billy och det ger dessutom en ökad kunskap och känsla för den historiska kontexten varur ”vår” musikskatt utvecklats.

Efter kursen lyckas jag få en pratstund med Billy. Vi sitter i Peter Fredrikssons kök på Simonsgården. Billy tar direkt avstamp i sina tankar han haft kring varför just han har blivit hedersmedlem. ”-Om jag nu är värd det,” säger Billy, ”så är det för att jag tidigt började dra in andra som stod utanför den lite avskärmade cirkeln av spelmän och lyssnade. Som på Skarastämman -77, jag var 21 år och spelade med en grupp spelmän i cirkelformation. Cirklar är ju samlande men också utestängande. Så bröt jag mej ut ur gruppen som spela och gick ut te dem som stod breva och berätta att - det

här var en gånglåt åter den å den, detta var ena polska eller skänklåt från där å där da. Å varför gjorde jag så da? Spelkompisarna i cirkeln sa att nu får du vara med här å spela stämmor osv, men ofta gick jag ut å mötte andra som stod utanför istället för å spela. Som när lelle Hans (Kennemark) kom, 12 år gammal, på Skarastämman så intresserade jag mej för han, å vi spela, förste låten, kanske det var gånglåt från Äppelbo eller Hakbergs lelle bleking da.”

Det måste betyda att du var väldigt trygg i dej själv undrar jag? ”Jag är och var väldigt socialt inkluderande. Det har jag nog med mej hemifrån. Det sa mor å far hemma att -”se till att alla i sällskapet är med, moster å faster där.”

Jag fick en tidig nyfikenhet på att lära ut folkmusik till barn da, redan från -79. Ja va ju ente så ”vater”(säker) själv te å spela, men att inkludera folk och se deras glädje över att få vara med var och är min ledstjärna har jag kommit fram till.

En annan sak är att jag varit ganska ordentlig på att mjölka ut traditionerna. Så oberoende

från barn- och ungdomsverksamheten så har jag haft den andra foten med koppling till traditionerna. Det har varit väldigt givande och viktigt för mej.”

Men hur tycker du att det är med spelmansrörelsen i stort undrar jag, är vi inkluderande eller exkluderande visavi folk som dyker upp? ...”Rörelsen är nog ganska excentrisk? Man har fullt upp med sig själv i sitt eget spel, och det är ju ganska förstärkt. Men att jag bröt mej ut ganska tidigt kanske förklarar varför jag valde att bli fiollärare.”

Vi backar lite... Jag undrar hur det hela började? Billy föddes -56. Han berättar att musik fanns hela tiden hemma i familjen. Visor, religiösa sånger och dansbandsmusiken flödade. Vårt hem i Skultorp var ett ovanligt gästfritt och öppet hem och det var samlingspunkt för ungdomar som spelade eller lyssnade

inte minst på lördagar före vi åkte ut och dansade.

Billys första band utanför familjen var en trio när han gick på högstadiet, dom spelade rock och hade det klingande namnet ”Svett-Jockes Isoleringsband”. Billy var basist och hans stora förebild var basisten i Creedense clearwater revival.

Pappa Evert var redan som liten fullfjädrad dragospelare och blev distriktmästare i tvåradigt durspel när han var 12 år. Som barn och ungdom var han med sin far Waldemar och farbror Knut. De var en gång förband till självaste Kalle Jularbo när han skulle spela konsert i Folkets Park i Skövde. Kalle J. uppmärksammade Everts talang och sa till Waldemar att ”den pojken ska ni låta få studera musik för han är en begåvning”. Men Evert var tvungen att börja jobba som 12 åring och hjälpa till att försörja familjen. Detta var 1940 och musikstudier för arbetarpojken på den tiden var en utopi.

Så fick Billy höra Jan Johanssons skiva ”Jazz på svenska”. Den följdes av Merit

Hemmingsson, Bob Dylan och det ena gav det andra. Storebror Jonny började spela fiol inspirerad av lumparkompisen Mikael Märshagen från Rättvik. Det blev Dalalåtar i huset i Skultorp med Johnny på gitarr, Evert på dragspel och Billy på bas. Fantastiska musikupplevelser som satt djupa spår.

Detta var en i en tid då ”Gröna vågenrörelsen” spred sig. Det ena gav det andra.

Det startades danskurser i Skövde och Skultorp med danslärare Bengt Thorsson. Han och Anders ”Lillen” Gunnarsson drog igång lekstugor och hopabaler. Spelmansstämma i Ransäter och Skara.

Billy blev medlem i förbundet 1976, kom med i styrelsen, och föreslog tidigt att man skulle börja satsa på barn och ungdomskurser, men det blev nerklubbat. Trots Billys argument om att försöka sänka

den höga snittåldern på medlemmarna så fick han inget gehör den gången. På ett styrelsemöte blev det bestämt att man inte ville satsa pengar på något så nypåfunnet som barn&ungdomskurser med folkmusik. Billy fick efter sin musikutbildning jobb som fiollärare i Hjo och är med och bygger upp musikverksamhet i Hjo, bl a "Musik i folkton". Med detta som bas startar han upp kursverksamhet för barn&ungdommar på Hjo och Hellidens folkhögskolor med ABF, Sks och Hjo musikskola som medaktörer.

"Låtar på västgötska" alias Sjövikskursen startade han upp tillsammans med Gunnell Johansson 1986 som då var fiollärare i Borås. De två, Eva Wiberg och Lars Lundgren alias "Lunsalars" var de första lärarna på kursen.

En viktig del av pedagogiken var att ta in gamla spelmän till kurserna såsom Sven-Ingvar Heij, Arthur Larsson, Nils i Skogstorp och mfl. Det finns mycket att berätta kring Sjövikskurserna, som i år haft sin 33:e årgång, men det får bli vid annat tillfälle.

Billy blev Riksspelman -99" på låtar jag lärt efter gubbarna direkt da, bl.a Ernst Hassel, S-I Heij, Artur Larsson, Tord Johansson. På diplommet står det "För stilmedvetet och traditionsrikt spel av

västgötalåtar". Det är ett omdöme som Billy sätter pris på. Detta återspeglas också i hans CD;skiva "Va gevet"(2013)

Men Billy jobbar inte som musiker i dag egentligen, utan beskriver sin yrkesbana från skogsarbete till bokföringsbyrå, musiklärare och frilansmusiker fram till -89 då han flyttade till Norge och fick jobb på "Folkemusikkstudiet" på Högskolan i Telemark med undervisning kring konsertverksamhet.

Sedan 1999 jobbar han med "Den kulturelle skolesekken" i Telemark fylkeskommune som producent för konserter, teater, film och mentoraktig kulturbyråkrat.

Men en annan sak som inte varit så känd säger Billy, är att han under åren 86-89 varit anställd på halvtid av Musik i Väst och Svenska Rikskonserter för att dokumentera spelmän, "och det är ju bl.a därför jag lärde känna så många av dem. All denna dokumentation finns som textlig och ljudande material på folkmusikarkivet. Detta är en gärning och ett jobb jag är glad för att jag fick utföra och som bidrag till nuvarande och kommande generationer." Förutom detta är Billy en säker fågelskådare, aktiv friluftare och han har tillsammans med några "bygdebröder" i Bö ette ölbryggeri. Kanske en skulle göra denna hedersmedlem ett hembesök så småningom? Men, det är väl lättöl förstås???

Vi får bryta intervjun då Billy måste jobba

i kassan till Trio Törns konsert. Det finns mycket mycket mer att prata om förstås, men Tack så hjärtligt för denna gång och vi ser fram mot fortsatta konserter, kurser och inte minst artiklar här i VS. På annan plats kan du läsa Billys 5:e och avslutande artikel under rubriken "Vad är folkmusik".

Michael Eriksson

Mikael Pettersson Hedersmedlem 2018.

Jag träffade Mikael första gången på tidigt 70-tal. Han spelade med i Falkarna, en grupp bestående av bröderna Jonas och Sune Falk och deras pappa Sven Falk, samt Mikael. Tillsammans med falköpingsgruppen Skördetid, som var lite av skaraborgarnas Hoola Bandoola band, gjorde de bl. a ett par jättebra musikkassetter, mycket färgade av våra västgötalåtar. Vi sågs på "hopabaler", stämmor och lekstugor. Redan då imponerade Mikael med sitt fantastiska spel och sina historiska kunskaper kring spelmän, deras förhållanden till varandra, familjer och livssituationer. Som en uppslagsbok. En del av detta har han sammanställt tillsammans med Marika Jakobsson i boken - Ransberg en spelmansbygd (1994). Riksspelman blev han 1989, på låtar i Lindells låttradition, Mikael vill göra tydligt att det inte är själva utmärkelsen i sig som spelar roll men hur man uppdaterar och vårdar kunskapen och låtspelet.

Jag ringer Mikael mitt i ett övningspass efter jobbet. Grattis till utnämningen! Det var på tiden säger jag. Mikael tackar förstås, och säger att han snart skall ut igen på en spelning. Han berättar: "Jag är född 1959 och uppvuxen i Gröneskog, Synnerby socken som ligger i skogstrakten väster om Skara". Direkt får man en inblick i Mikaelns intresse kring just lokalhistoria. "Det var en

sån där liten gård på tjugo tunnland där far hade kor och höns. Han drev gården fram till 2001, men jag flyttade därifrån 1981 då jag började på Ljungskile folkhögskola. Där gick jag i tre år, bl. a för den danske violinisten Anker Buch och efter det två år på Bergens musikkonservatorium i Norge. Jag ville utveckla min spelteknik och bli så bra som möjligt. Där fick jag många musikaliska influenser som jag kunde krydda mina egna låtar med."

Vad var det som fick dej att börja spela? "Jag började spela när jag var tio- elva år, så det var inte så tidigt. Men jag sjöng alltid som liten, lite allt möjligt. Det var väl någon slags inspiration, något annat än fiol har jag aldrig velat spela. Vi pratade mycket om hur det var förr hemma, pappa berättade om spelmän på Källandsö, det var "Anders spelman", och "Persen" med flera. På den tiden var det fler folkmusikprogram på TV, jag minns att jag såg bl. a Hjort Anders spela, så på något vis vävde jag ihop allt detta. Folkmusiken var nog min musik från början, så kände jag. Den klassiska musiken ansågs i min familj som lite finare, lite borgerligare. I början visste jag ju inte vad västgötsk folkmusik var men sedan kom jag till spelmansstämman i Skara och träffade andra spelmän. Dessutom fick jag Filip Engkvists notsamling i julklapp av min moster Karin och det gjorde att jag kom igång. På 70-talet fanns det inget musikprogram på skolan så det var kommunala musikskolan som gällde".

Mikael började som lärare på Sjövikskursen 1994 och 1998 fick han en musiklärartjänst på kulturskolan i Töreboda. Mikael gav 1999 tillsammans med Mats Johansson ut Mats och Mikael, en skiva med både traditionella låtar och egna kompositioner. Nästa skiva kom 2006 Mikael Pettersson, Västergötland, Egna kompositioner 1983-2005, en soloskiva med fyrtiofyra låtar. Mikael har varit engagerad i spelmansförbundets styrelse i många år, på 90-talet som suppleant, och 2003-2011 som ordförande. Efter det har han varit med i valberedningen och som sammankallande. Du nämnde ett par spelmän på Källandsö? "Ja, Anders Andersson, han levde 1810 - 1896 och var en skicklig spelman på Källandsö, det berättas att när det var dans där hemma i fiskartorpet, då fick hustrun och ungarna flytta upp på vindsvåningen. Anders var min pappas farfars far. "Persen" var en annan, lite yngre spelman, bördig från Värmland som min far berättade om. Den äldste spelmannen som jag spelat med var Arvid från Sutarebacken på Källandsö. Han var född 1880, vi spelade Kväsarevalsen ihop en gång när vi besökte honom på ålderdomshemmet." "Numerä så lever jag ju i folkmusiken hela tiden. Jag undervisar, håller kurser och har endel spelningar, mest i kyrkor, på bröllop, musikgudstjänster

och i liknande sammanhang.” Mest spelar Mikael på egen hand men han har spelat mycket tillsammans med spelmannen Mats Johansson genom åren, Mats är numera doktor i musikvetenskap och professor vid Universitetet i Sørøst-Norge, bosatt i Oslo. Vi pratar en stund om musikens förändring över tid från mer traditionsknuten musik till mer kommersialiserade uttryck (min förenklade formulering). ”Bara man sätter rätt etikett på det man gör så är det inga problem” säger Mikael och berättar vidare hur han själv gått utanför västgötamusiken på senare tid, att han börjat intressera sig för mer orientaliska tongångar och kyrkotonararter och låtit det influera sitt låtskrivande. ”Jag lyssnar mest på folkmusik,

men även barockmusik och annan klassisk musik, eller albansk musik, det gillar jag. Det jag inte tycker om är popoch dansbandsmusik, den sitter jag inte och njuter av direkt.” Du började tidigt göra egen musik? ”Jaa, jag var väl tretton- fjorton år, i början var det nog mest plagiat men allt eftersom jag fick en större musik- och livserfarenhet så fick jag allt fler musikaliska idéer”. Under sensommaren har Mikael med hjälp av Marijke Vos gett ut Lyriska och Trolska folktoner utav Riksspelmannen Mikael Pettersson, en notsamling med 64 egna kompositioner från åren 1974-1999 (läs mer om notsamlingen på annan plats i detta nummer av VS).

Har du någon speciell förebild då det gäller folkmusik? ”Från början var det ju vad man hörde hemifrån och sedan genom spelmansförbundet, jag träffade Anders Gunnarsson någon gång i mitten av 70-talet, på de där lekstugorna vi hade, han blev en musikalisk förebild för mig.

Du har ju varit med i spelmansförbundets styrelse tidigare. Vad tycker du är förbundets viktigaste uppgift? ”Att vara ett forum för just spelmän som spelar, att arrangera stämmor, träffar och kurser. Jag tycker styrelsen jobbar på bra”.

Vad har du för projekt framför dig undrar jag? ”Ja, jag tänker väl ge ut del 2 av notboken som vi ger ut nu, sedan håller jag på som jag gjort tror jag, med undervisning och spelningar. Jag jobbar som vanligt med Ransbergsstämman i juni och fortsätter med låtkursen som jag startade i vintras, där jag lär ut egna låtar.

Det ser vi fram emot. Tack bästa Mikael för att jag fick knö in mej i övningspasset!

Michael Eriksson

Hans Kennemark Hedersmedlem 2018.

Vi sågs till och från på 80-talet. Jag köpte vinylen med Forsmark III som de gav ut-82. I kyrkokören har vi flera gånger sjungit Hans låtar och arrangemang. Vi känner honom som en fantastisk spelman, i olika konstellationer. Kompositör och pedagog bl.a. från förbundets Sjövikskurser och på Vara Folkhögskola. Så att han skulle bli hedersmedlem är inte så konstigt... Det var på tiden!

Jag ringer Hans en dag i augusti. Han verkar ha fullt upp. ”Det är ju hedrande naturligtvis, och jag är tacksam att jag får hålla på i alla dessa år och verka för förbundet. Jag har ju sedan början haft en frilansbana, och har s a s inte kunnat hålla på så mycket med föreningsarbete, men man har ju fått verka på andra sätt och det är jag tacksam för. När det gäller föreningsarbete” fortsätter Hans, ”så måste man bara inse vad som är möjligt att hinna med, vad man gör med sin tid.” Hans berättar att eftersom han bor på ett litet ställe så dras han lätt in i mycket ideella verksamheter såsom kyrkoråd, mm. När han flyttade hem från Göteborg fick han rådet från någon att inte engagera sig för mycket. Det är tydligt att Hans har en förmåga, eller ett behov av just detta, men lyckas ta riktning i det han brinner mest för. Hans har alltid jobbat som frilans. Även undervisningen på Musikhögskolan i Göteborg har skett på frilansbasis även om det periodvis inneburit ett förordnande. Så hur började ditt musikintresse Hans? ”Det fanns redan från början för det var fullt med musik i huset här hemma. Dom

spelade allihop faktiskt. Pappa spelade inte så mycket, men det visade sej senare att han spelade tvåradigt och hade lärt sig av Gryt-Aron, faktiskt! Inte så där rakt av, men Aron kom hem till affären där i Vilske-Kleva och spelade. När jag var riktigt liten så minns jag inte att pappa spelade, för det tror jag inte han hade tid med, men några år senare plockade han fram spelet. Hela familjen spelade olika instrument och med Hans sju år äldre bror Harald kom det mycket skivor. Bl.a. Bergtagen med Merit Hemmingson, och Harald hade ett rockband. Hans var ca 11 år när han också startade ett rockband och i samband med det började han också spela fiol. ”Så samtidigt som vi lirade Led Zeppelin-låtar så blev jag intresserad av låtspel. Ett tag tyckte jag att det kunde vara mer elgitarrer på Hemmingsons skiva, men till slut så stannade jag upp och lyssnade mer och mer på ett spår där Pers Hans spelar solo, polska efter Höök Olle, då tyckte jag plötsligt att det var för lite fiol på plattan. Jag spelade väl den där låten efter något år och hade naturligtvis ingen aning om hur man skulle spela den, så egentligen lät det väl som när ett barn härmar engelska haha, men det var stark inlevelse och jag tyckte det var helt underbart att spela den där låten.”

”Jag kom iväg på någon spelmansstämma, (Läs gärna Olgas artikel i 2-18 sid 4) och varje midsommar här så hade ju pappa som var präst ordnat med kyrkrodden i Sandhem. Han startade den samma år som jag föddes. Spelmännen spelade i kyrkan och det var något speciellt med folkmusiken som slog an i mig. En slags frihet i spelet. Men så tog det fart när jag var 14 år. Vi började turnera med Forsmark III 1979. Det var ju tidigt, de andra var ju 7 år äldre och hade gått ur gymnasiet, bror Harald och Erik Rynefors. Ganska snart blev det både plattor, radio, TV och USA-turnéer. Vi var runt jämt faktiskt. Första gången i USA var vi över i 7 veckor med tramporgel och 1000 skivor i bagaget. Det blev två gånger till de följande åren.”

1985 fyllde Hans 20 år och blev riksspelman på bl.a. Hakbergslåtar. Hans tog kontakt med Filip Engkvist för att lära sig mer och var ofta hos honom under 10 år fram tills Filip avled. ”Han brann otroligt mycket för folkmusiken in i det sista.” Hans började sedan leta mer i arkiv om vad som kunde finnas. Han hoppade av studierna vid Chalmers i Göteborg strax före examen och bestämde sig helt enkelt att ägna sig åt musik på heltid. Hans berättar att han varje år lyckades på något vis pricka in söndagspredikan om ”att förvalta sitt pund”. Det bidrog som jag minns det till att jag kände; nu gör jag det här! Dessutom var jag mycket ute och spelade med andra, så jag förstod vart det barkade hän. Jag träffade två killar som också var beredda

att satsa fullt ut, Greger Siljebo och Jan Anders Ernlund. Vi bildade Tritonus och kombinerade låtar med visor. 1990 började jag även som lärare på Sjövik och har varit med där sedan dess. Och så var det Folkklårangsemblen, ett gäng unga spelmän från hela Sverige som höll på”.

När började du göra egen musik? ”Det tror jag började ganska tidigt, från första början med rockbandet, men låtar på fiol kom lite senare, liksom arrangering av bl.a. körmusik. Jag hade hållit på en del med det under tiden på Chalmers. När det senare kom en kör och undrade om vi i Tritonus ville göra ett folkmusikprojekt ihop, så tyckte vi det lät spännande. Vi upptäckte då att det inte fanns så mycket arr på de låtar vi ville spela, nästan ingenting faktiskt. Så det var ju bara att sätta sig ner och skriva. I och med det så tog det fart i den riktningen. Det blev ett koncept, spelman möter kör, och vi gav ut några häften och jobbade med körer runt om i landet. Det ledde så småningom till en beställning från Halland av folkmusikmässan ”I Välsignan och fröjd” och som framfördes första gången 1998. Jag fick då förmånen att jobba ihop med Alf Hambe som skrev text till min musik. På något sätt bidrog det till att jag fick ihop olika världar inom mig. Låtarna och visorna. De står var och en för sig själva och är i sig så stora områden så det kändes inte trovärdigt att blanda dem hursomhelst på vissa scener. Dessutom hade jag heller aldrig tidigare betraktat kyrkan som ett möjligt forum för det jag håll på med innan. Mina förebilder i visans värld var t.ex. Fred Åkerström och Cornelis Vreeswijk. Jag var ju uppvuxen med pappa som är präst. Men när jag jobbade ihop med Alf fick jag möjligheten att förena låten och visan. Dessutom, med bakgrunden i kyrkan, blev det på så sätt en helhet för mig och mycket föll på plats. Alf och jag fortsatte vårt samarbete med bl.a. ytterligare två verk och det har fört mycket gott med sig. Det är fantastiskt att under stundom få känna att man kan vara ett redskap för något större än en själv. Det var betydelsefullt och har givit mig en fortsatt riktning.” Samtidigt var Hans med i gruppen Båsk och i Gunnell Mauritzson band.

1983 åkte Forsmark III till Kaustinen i Finland. ”Spelmännen från Kaustinen hade en stark tradition och spelade tillsammans helst unisont och med enkelbas. Vi var dock unga och ganska respektlösa vad gällde harmonik och stämspel. Det väckte viss uppmärksamhet. Timo Alakotila i Järvelän Pikkupelimannit, JPP transkriberade ner allt vi gjorde 1984. När vi träffade dem året därpå så kunde de alla våra låtar. Vi fick en väldigt fin kontakt med dem och när jag senare träffade Arto Järvelä och Timo igen så bildade vi Nordik Tree. Vi

har fortfarande ett samarbete och det är jag otroligt glad över. Jag vet varför jag håller på, men med dom kan jag även känna det. Dom är fina att jobba med”.

Om du var tvungen att välja mellan samspelet eller komponerandet? ”Man måste ju spela ihop med någon för att musik skall uppstå. Musik är kommunikation. Kommunikation med den man spelar med, med de som lyssnar, med musiken i sig och en själv. Skrivandet är samma sak, kommunikation. Samma sak med undervisning, kommunikation med den man har framför sig. För mig hänger dessa tre saker ihop, att lära ut, skriva och att spela. Hantverksmässigt kräver det olika saker men man öser ur samma källa, det är något som intresserar mig mycket.”

Hans har olika projekt framför sig. Det som ligger närmast är Hans och Jenny Gustafssons projekt med en Ornungaplatta. Därefter en platta med Nordik Tree. Om ett par veckor blir det ett uruppförande av en ny kantat. Hans planerar att fortsätta med fler kantat för olika söndagar. ”Jag sätter inte upp så mycket mål egentligen utan jag vet ungefär vad jag vill hålla på med men när det blir mycket ensemble så får man vänta med sina egna projekt. Det gäller att hitta en balans och det viktiga är att vara sann mot sig själv i det man gör, att bottna. Det har öppnat sig möjligheter hela tiden under resans gång som jag är otroligt tacksam över. Folkmusik är ju ett ganska brett begrepp egentligen. Från mer traderade uttryck till nyskapad musik, världsmusik. Finns det några rättesnören här? ”Jag har ju lite olika sidor i mig. Jag vill väldigt gärna bottna i låtarnas tradition när jag spelar. Samtidigt är jag medveten om att jag, som spelar, även färgar låten på mitt sätt. Jag tycker nog det är viktigt att gå tillbaka till rötterna så mycket man kan. Jag är försiktig med att säga -att så där skall du spela-, om det inte är något speciellt syfte. Det är viktigt att man inte bara konsumerar musik. Man har en skyldighet för de efterlevande att visa på var man har fått låten ifrån, så folk inte skriver om historien utan att reflektera. Man får vara ödmjuk i sin förklaring till hur det kan ha låtit. Folkmusik är som du säger brett begrepp. Det är lätt att uttrycka sig lite för generellt om ett stort ämne som i sig består av olika individer, tidsepoker och geografiska områden. Om man är tydlig med att tala om varför man gör på det ena eller andra sättet, så kan man avvika. I somras på Sjövik och kursen i Halland lärde jag ut en låt som Filip Engkvist spelade och som är nedtecknad av både Filip och Nils Stålberg men versionerna skilde sig åt, bl.a. i taktindelningen. Jag var osäker på om jag förstod Filip spelade version riktigt. För att få till den där låten använde jag mig av båda uppteckningarna vilka skilde sig en hel del från varandra. I Halland delar vi ut noter

på det vi lärt ut. Då skrev jag ut bägge versionerna av låten i stället för den jag lärde ut och så fick de se hur jag ändrat, och inspelning på låten hade de ju redan. Det var ett sätt för mig att ge liv åt låten som jag gått och grunnat på då och då i 30 år. Jo, jag vill nog att det skall vara någon mening med det jag gör och att jag själv bottnar i det. Därför får man försöka vinnlägga sig i olika sammanhang så förutsättningar finns för full närvaro i det man ska göra. Det borde ju även gälla i livet i övrigt, men när fiolen kommer upp är man ju lite tränad på något vis”.

Jag frågar Hans vad han tror om förbundets framtid i kontexten av att föreningsaktiva minskar. ”Det har blivit mycket mer individualistiskt... Spelmansförbundet är ju en intressant paradox egentligen, för som någon sa, att det finns ju inte två spelmän i världen som kommer överens haha... Låtarna står för sig själva och har överlevt solo. Jag tror det är viktigt att fokusera på kärnan, på låten, för det är den som förenar oss genom generationer. Det kan vara en förenings gissel att man vill göra så mycket annat. Att många har för ytliga agendor varför man håller på, men det som varit den gemensamma nämnaren för förbunden och folkmusikrörelsen är insamlandet av låtar och ett intresse för låten. Och att den spelas levande, och att man inte fastnar i kringjobb som organisation, högt och lågt så man till slut tappar själva kärnfrågan. Det kan hända att förbundet minskar men håller man kvar i det långsiktiga intresset för låten så tror jag det finns framtid för detta med att förvalta folkmusikskatten. ”Tycker det ser bra ut här i Västergötland.”

Avslutningsvis Hans, vad har du på gång framöver? ”Här hemma finns Stålbergs originaluppteckningar som jag hämtade ner från ULMA någon gång 1985-86.” Hans berättar att det finns lika mycket material kvar efter Stålberg som är utgivet och bara väntar, och det ligger i planen att göra uppteckningarna läsliga, vilket är ett digert arbete. Men att nu är även Jenny Gustafsson och Mikael Pettersson på hugget och igång med det arbetet, säger Hans. Tanken är att ge ut hela samlingen, en fullständig utgåva med Stålbergs material, vilket vi ser fram emot. Och Hans suckar hoppfullt ändå, för vad gäller letande i arkiv ”den energin Jenny har hade jag kanske på 80-talet.”

Vi ser verkligen fram emot denna och fortsatta spelmannmöten med Hans. Tack för intervjun

Michael Eriksson.

Jenny E. Gustafsson. Hedersmedlem 2018.

Foto: Karin Björk

Jenny befinner sig på Rasta i Mellerud då jag ringer henne. Hon har just varit uppe i Säffle och spelat med den värmländske spelmanen Mats Berglund inför Vänerlåt, en lätkurs de ska hålla på ön Lurö i

Vänern. Jennys agenda förefaller vara välfylld, hon brinner verkligen för det hon gör och många av hennes projekt handlar om att på olika sätt sprida den västgötska folkmusiken. Hon har synts mer eller mindre i varje nummer av VS sedan denna redaktion startade, och nu gör jag en intervju med henne, på väg mot nästa stop.

I det lilla vackra samhället Gingri nordost om Borås växte Jenny upp. Hon föddes 1977 och berättar att hennes musikintresse började hemma med pappa Olle som spelade gitarr och sjöng. Att det skulle bli fiol stod klart redan tidigt säger Jenny. Som femåring mötte hon Gunnel Johansson (fiolpedagog och tidigare ordförande i VSF) på en musikstund och Gunnel blev senare Jennys fiollärare på musikskolan i Fristad. Själva starten var knackig, hon ville sluta flera gånger, men föräldrarna uppmuntrade henne hela tiden att fortsätta. Det var Gunnel som väckte spelglädjen genom folkmusiken "hon tog med mig till både Knallebygdens spelmanslag och Sjövikskursen och då blev jag fast, jag fick något socialt att hänga upp spelandet på, ett sammanhang helt enkelt. Så tror jag det är för många i den åldern". Spelkompisen Frida Granqvist kom att betyda mycket, både som vän och spelkompis och de var under många år ett riktigt radarpar. De gick på lätkurser och spelade i både spelmanslag, orkester och band ihop.

Efter gymnasiets estetiska program bar det av till Birka folkhögskola utanför Östersund för att studera klassisk fiol. Efter två år i Jämtland gick vägen vidare till Musikkonservatoriet i Trondheim och en femårig klassisk musikerutbildning med inriktning på kammarmusik och solospel. "Det blev många år utan så mycket

folkmusik men på något vis fanns den där i mig hela tiden ändå". Jenny kan beskrivas som en bred musiker då hon spelat både stråkkvartett, kammarorkester och i olika rock- och popsammanhang. "Jag tycker det är befriande att spela flera genrer, och vill inte fastna i ett bås".

Efter avslutade studier fick Jenny anställning på kulturskolan i Trondheim där hon jobbade i 10 år. En del av tjänsten var på "mini-fiolin", ett program där barn i femårsåldern tillsammans med en förälder får lära sig spela fiol på gehör. Jenny var med och startade en folkmusikprofil på kulturskolan och jobbade under några år även på musikgymnasium "det har blivit en hel del fiolspelare som spelar västgötalåtar i Trønderlag genom åren". "Just kollegorna på mini-fiolin har betytt mycket för mig som lärare, det krävs en tydlighet i mötet med små barn som jag tror jag har tagit med mig in i all min undervisning".

Jenny har hela tiden varit frilansmusiker bredvid undervisningen, det har inneburit turnéer med olika barnföreställningar, jobb som teatermusiker och i diverse kör- och orkesterprojekt. Ett projekt som hon lyfter fram är popduon Jenny & Renate, där coverversioner av kända låtar och endel eget material finns på repertoaren, ett projekt som alltid varit lekfullt och genrebefriat på en gång. De har gjort många lite udda uppdrag, bl. a. spelat på julgranständningen i Aberdeen, gästade den amerikanska artisten Lissie på operan i Oslo och skrivit musik till en nycirkusföreställning. Jenny började jobba som lärare på Sjövikskursen 2003, medan hon fortfarande var student. "För mig innebar det en tydlig riktning tillbaka mot folkmusiken. Förutom fantastiska möten med alla ungdomar blev kollegorna på kursen ett viktigt forum, ett tillfälle att samlas kring den västgötska musiken. Att hålla på med västgötsk folkmusik är ju smalt och då betyder det mycket att ha någon att dela det med, det är fortfarande lika inspirerande". Jenny har alltid tyckt att det varit spännande att leta upp nya låtar och material kring spelmän och uppteckningar, lusten att förkovra sej och lära nytt har ofta varit närvarande. "Ibland när jag hittar nya låtar, eller rättare sagt gamla, som inte spelats på länge, känns det som om de legat där och väntat på mig. Att sedan lära ut dem är jätteroligt". I början av 2000-talet jobbade Jenny med folkmusikinsamling i Sjuhäradsbygden trots de nära hundra milens avstånd. "Nu i efterhand ser jag att min hemlängtan varit en stark drivkraft, något som är jag tacksam för idag, det ledde till många bra saker". Insamlingsprojektet innebar allt från intervjuer till att ta vara på gamla rullband, kassetter och fotografier, materialet ligger idag på Dialekt- och ortnamnsarkivet (DAG) i Göteborg. Jenny gjorde också endel inspelningar och besök hos spelmän i Trøndelag under denna perioden.

Efter att Jenny flyttade hem från Norge 2013 föll det sig naturligt att ägna mycket tid åt folkmusiken och spela mer tillsammans med andra västgötaspelmän. Projekt som blev till verklighet var Ornungastämman och Urmakarns notsamling, boken som Jenny jobbat med under flera år. Efterhand blev det också inspelning av Månsing "det var otroligt kul att göra en skiva med enbart västgötalåtar".

Hur skulle du beskriva uttrycks sättet i klassisk musik kontra folkmusik? Kan du sätta ord på det? "Klassisk musik är ju ett samlingsbegrepp som innefattar många stilar, några av dem ligger närmare folkmusiken än andra. Barockmusik och tidigmusik är exempel på stilar som ligger nära folkmusiken medan romantisk musik ligger längre ifrån. Skillnader i uttrycks sätt kan många gånger ligga i både anslag, tonbildning och rytmik". Hur nära originalet av en låt är du när du lär ut på kurser? "Då kan man ju ställa frågan vad som är originalet. Det kan ju vara en spelman man träffat, noter eller gamla inspelningar. Jag lär alltid ut mina egna tolkningar av låtar, men har hittat stor inspiration i traditionella, tidiga inspelningar. Jag tycker det är intressant att lyssna på musikanter med stark signatur i det de gör, oavsett genre. Jag tycker det är fascinerande med stil och musikaliska dialekter".

Tror du att den nyskapade folkmusiken och världsmusiken kommer köra över den traditionella spelmansmusiken? "Nej, det tror jag inte, det är väl bra att det finns många olika strömningar. Spelmansmusiken har alltid varit i förändring, så även idag, jag tror att det traditionella låtspelet är starkt nog att fortleva oavsett vilka strömningar som finns runt om. Det är fantastiskt att vi är många som håller på i olika sammanhang, på olika nivåer och i olika stilar, det är ju musikglädje vi håller på med. Jag tror på att mer ger mer".

Har du några speciella idéer kring din pedagogik undrar jag? "Det vet jag inte... För mig är det nästan helt och hållet intuition och lust. Att hitta lusten hos eleven, och i mig själv. Att förmedla något som hela tiden är på riktigt oavsett om målgruppen är 5-åriga nybörjare eller kursdeltagare som vill lära sig västgötalåtar. Jag försöker att se individen, och jag tycker att jag lär mig mycket själv genom att undervisa. Jag måste formulera mina tankar kring fiolspel och vara tydlig för att uppnå önskat resultat. Sen har jag ju själv gått många kurser som ungdom, då lär man sig nog automatiskt hur man lär ut på kurs utan att man tänker på det".

Så, vad har du på gång framöver? "Det är Vänerlåt som står först på tur. Senare i höst skall jag spela teaterföreställningen "Vad hjärtat egentligen vill" tillsammans med skådespelerskan Mirja Burlin, och så blir det konserter med bl. a. Doggerland,

Hans Kennemark, Pers Nils Johansson och Emma Johansson. Dessutom är det dags för ny säsong med Västra Låtverkstan och låtkursen Västgötalåtar! på Axvalla fhsk, i år med temat Lindell.

I pipelinen ligger också projektet Musikarvet från Ornunga, som innefattar både en utställning på hembygdsgården i Ornunga liksom en skivinspelning med Ornungalåtar tillsammans med Hans Kennemark och några ytterligare musiker. Projektet drivs genom Svältornas fornminnesförening med stöd från bl. a Riksantikvarieämbetet. Målet är att skapa en rikare kuliss bakom låtarna och sprida både musik och vetskap om spelmännen till en bredare publik. Det är ett fantastiskt roligt och spännande projekt”.

Nu rattar Jenny in mot Trollhättan, och vi närmar oss en avslutning av intervjun. Det var jättespännande att få åka med säger jag, det gick fort... Tack bästa Jenny och återigen grattis. Vi ser verkligen fram emot att få ta del av dina framtida projekt!

Inte konstigt att hon blev hedersmedlem...
Michael Eriksson

Vi hälsar nya medlemmar välkomna

Namn	Ort
Elias Alaci	Uddevalla
Jan Alpsjö	Uppsala
Besnik Arifi	Töreboda
Hanna Eliasson	Mölnlycke
Vilhelm Enroth	Skövde
Jenny Franke	Gnesta
Pius Fredestad	Ängelholm
Erika Frisinger	Hisings Backa
Anna Frisk	Fristad
Ester Hakvoort	Alingsås
Hanna Helperin	Göteborg
Johan Horner	Göteborg
Alicia Jardine	Göteborg
Kristin Jelsa	Hillared
Samuel Lundh	Göteborg
Lena Lundin	Tidan
Andrea Lätt	Moholm
Hilda Melin	Mariestad
Mikael Nilsson	Göteborg
Arvid Olsson	Uddevalla
Vendela Olsson	Ljungskile
Karl Lukas Otell	Borås
Elin Persson	Göteborg
Elisie Plate-Rosell	Alingsås
Filip Rask	Ulricehamn
Björn Restin	Nossebro
Per Runberg	Alunda
Richard Sädbom	Göteborg
Ingrid Utter	Göteborg
Per Öjerot	Göteborg

Grattis Torbjörn Olofsson till Zornmärket i silver!

En av de första jag möter när jag kommer till Ornungastämman fredag förmiddag är Torbjörn. När vi hälsade la jag märke till en tatuering som han hade på ena armen, en tatuering föreställande Zornmärket! Va, kul utropade jag, har du tatuerat dig? Ja skrattade Torbjörn, det är en falsk tatuering en sån där som man kan tvätta bort. Jag tyckte det var en kul grej sa han och det tyckte jag också.

Anni och Torbjörn Olofsson Foto: Michael Eriksson

Torbjörn behöver ingen närmare presentation eftersom han både varit intervjuad efter tidigare Zornmärkesuppspelningar och förekommitt i Västgötaspelmannen som skribent. Jag börjar med att gratulera honom till utmärkelsen och han säger lite rörd, att det för honom känns stort. Han berättar att han inte haft tanke på att spela upp förrän då han gick i pension och därmed hade den tid att fokusera på spelandet som det krävs.

Jag frågade hur uppspelning gick, om han var nervös? Nej säger Torbjörn denna gång var jag väldigt lugn och det fick han också kommentar på under jurysamtalet efteråt. Torbjörn säger att det berodde på att han var så väl förberedd, låtarna satt. Han hade tränat ett helt år och det gjorde honom trygg. Det var också en bekant situation efter uppspelningen då han fick bronsmärket i Mora 2016 och därefter diplom i Hemse 2017 och nu, tredje gången gillt, uppspelningen för silver i Delsbo. Han säger att han inte hade nån förväntan på resultat utan gick in med känslan att går det inte denna gången så försöker jag igen. Det har varit en sån morot det här med uppspelningen fortsätter han. Hela konceptet har varit en sporre, mystiken, juryn och ha detta som tydligt mål, avslutar Torbjörn.

Vilka låtar spelade du i år undrar jag? Låtvalet har följt samma linje vid alla uppspelningstillfällena, låtar efter spelmännen i trakten. Denna gång började jag med polka för att ”rycka upp dem lite” berättar han. Jag fick det tippet att liksom skaka liv i juryn och då valde jag att börja med en pigg polka, efter Beda Söderlund, Lerum för att sen ta en vacker vals, efter ”Skräddarn” Agust Johansson, Bergum. Han spelade ytterligare tre låtar, Engelska efter Edvard Johnsson, Ryggebol, Fläckpolska ”Sotarns polska” efter Anton Niklasson, Partille samt Hambo efter Sven-Ingvar Heij, Mariestad.

Jag är naturligtvis nyfiken på hur juryns motivering löd och Torbjörn säger att den löd så fint ”Tillerkänt silvermärket för personligt och dansant spel på tvåradigt durpsel.” Ett omdöme Torbjörn känner sig mycket nöjd då han ser sig som en dansmusiker i första hand, inte estradmusiker även om han och hans fru gör en hel del konserter bland annat i kyrkor så är det som dansspeleman han känner sig mest hemma, förklarar han. Han tillägger ”jag jobbar mycket med att spela till folkdanslag”.

Traditionen är den viktigt för dig undrar jag? Torbjörn funderar lite och svarar sen att det är den, att lyfta fram Skräddarns musik, den i Bergumsamlingen, som inte många spelar, känns viktigt. Dom låtarna vill jag föra vidare säger han och att kunna föra vidare durpseltraditionen över huvudtaget. Han ser det som ett problem att det inte finns så mycket unga durpselare och han skulle gärna vilja göra prova på kurer för barn och ungdomar.

Vad har du för tankar kring framtiden nu då undrar jag, när du inte har Zornmärkesuppspelningen framför dig? Jag kommer sakna att ha det målet och uppspelningsfokuset säger han. Och det hade varit roligt att följa några vänner som vi lärt känna och som inte fick något märke i år. Det skulle vara kul att följa dom vidare. Anni och jag funderar på att anmäla oss som volontärer till nästa år för att kunna följa en del vänner som vi skaffat oss under resans gång. Och det behövs volontärer under uppspelningsveckan, tillägger han. Redaktionen säger varmt grattis till Torbjörn och hoppas att kanske kunna få ett reportage ”inifrån” Zornmärkesuppspelningen i Arvika nästa sommar.

Ann-Katrin ”Olga” Hellner

Grattis Vendela Höök till Bronsmärket

Då jag ringer Vendela för att göra intervjun fångar jag henne kvällen innan hon ska åka till Bulgarien. Där hon ska delta i ett utbytesprojekt mellan svenska och Bulgariska folkmusiker, ett projekt som drivs av Sofia Högstadius. Det ska bli så roligt att möta nya musiker för utbyte och samspel säger Vendela. Jag sätter så stort värde på det att få möta nya människor och spela, fortsätter Vendela.

Fast hon är relativt ung har hon spelat länge. Vendela fick sin första fiol som mycket liten och hon hade med den överallt till och med när hon sov berättar hon. När hon var runt sex år fick hon en musikhögskoleelev som lärare sen blev det kulturskolan. Hon har gått på Sjövikslägren och Hallandsfolk och betonar hur viktigt det då var för henne att träffa ungdomar som hade samma intresse. Hon läste naturvetenskaplig linje på gymnasiet med siktet inställt på ingenjör men det blev istället ett år på Lunnevals folkhögskola och sen ytterligare två år på Skurup. Hon har nu precis flyttat tillbaka till Göteborg och har vid intervjutillfället just firat sin 22 födelsedag.

Hon fortsätter sen raskt att berätta lite om uppväxten i Härryda och att hon spelar Härrydalåtar, låtar från Sjuhäradsbygden, Hindås och ända bort mot Sexdrega. Vendela känner sig väl förankrad i dom låtarna. Framför allt Robert Johnsson låtar och efter hans farbror, Anders Larsson. Traditionen är viktig för mig säger hon och berättar om att det finns låtar nedtecknade precis runt knuten från hennes barndomshem. Tidigt fick Vendela Göran Premberg som lärare och genom honom väcktes intresset för traditionen och traditionsriktigt spel. Det kanske inte är så vanligt bland ungdomar att vara

traditionsinriktad, man vill spela snabba låtar med fräcka arrangemang, men jag gillar att grotta ner mig i traditionen säger hon, och nämner just Göran Premberg och Jenny Gustavsson som två av sina förebilder.

Spelar din familj undrar jag? Nej svarar hon, jag växte inte upp i ett folkmusikerhem även om min mamma var folkmusikintresserad och morfar spelade fiol. Morfadern hade även byggt en nyckelharpa och det gjorde att Vendela också började spela nyckelharpa, ett instrument som hon nu gillar att spela på nästan lika mycket som fiolen. Hon har senare fått reda på att hennes farmors far var spelman i Svartbyn utanför Boden i Norrbotten, ett ställe där Vendela tillbringade sina somrar. Han var i sin tur varit förebild och inspirationskälla för ”JP Nyström”, som också spelat in en låt ”Schottis efter Emil Larsson” på en av sina plattor. Jag har varit i Arkivet i Luleå och lyssnat på gamla inspelningar av spelkamrater till honom. Jag fick också överta lådor med notmaterial efter Emil. Känns som en guldgruva att gräva i säger Vendela och roligt med en spelman i släkten.

Hur kom det sig att hon spelade upp i somras? Det var en ren tillfällighet säger Vendela och skrattar. Jag fick frågan av min tidigare lärare Tuva Härdelin att komma upp till Delsbo och delta i Musik vid Dellen. Vendela tackade ja och då hon kom upp visade det sig att hon skulle bo på Hotell Svanbacken, det ställe där Zornmärkesuppspelningen hölls. Tuva frågade Vendela om hon inte skulle testa att spela upp, nu när hon ändå var på plats och eftersom hon ändå tänkt prova att spela upp så gjorde hon slag i saken. Vendela kände sig trygg med sitt låtmateriel och då hon kvällen innan uppspelningen pratade med en av sina stora förebilder Jenny Gustafson sa Jenny ”det här kan du, du är redan en Västgötaspelman”.

När hon kom in på uppspelningen passade hon först på att berätta lite om sin bakgrund och om sin traditionsförankring och spelade sen tre stycken låtar, två låtar efter Robert Johnsson och en låt ur Sexdregasamlingen. Jag frågar om det var nervöst och hur hon upplevde uppspelsituationen? Jag kände mig så trygg i låtarna men det är klart att det var en nervig stämning. Hela veckan är ju så fokuserad kring uppspelet och det märkets i hela Hotellet. Och sen var det ju så oerhört varmt mins Vendela, det var så himla kvavt och svettigt. Jag fick reda på hur det gått när jag satt i kyrkan och repade inför konserten. Rätt som det var kom Tuva och sa grattis berättar Vendela.

Motiveringen från juryn var ”för skickligt och löftesrikt spel av Västgötalåtar.” Det är jätteroligt att få den utmärkelsen och erkännandet men jag sätter så oerhört

stort värde på att Jenny redan såg mig som Västgötaspelman, det erkännandet betyder så mycket, säger Vendela.

Hur ser framtiden ut då? Ja jag frilansar som musiker just nu säger hon. Jag vill pröva på så mycket olika musikprojekt j jag kan och spela med många olika musiker. Jag har olika konstellationer som jag jobbar med bland annat ett gäng som kallar oss ”Plejaderna”, jag har en del fiolelever och min tanke är nu att hitta ett gäng i Göteborgstrakten att samarbeta med. Och så framöver spela upp igen för Silvermärket naturligtvis.

Grattis till Bronsmärket säger vi i redaktionen och lycka till i framtiden.

Ann-Katrin ”Olga” Hellner

Mitt Ethno 2018

Jag kliver av tåget i Rättvik och det pirrar till lite extra när jag ser Siljans strand och piren där jam, dans och enstaka dopp kommer att äga rum under den kommande veckan

Första dagen bjuder på danskväll med danser från Danmark, Malawi och Frankrike och många skratt och frågor om namn. Några intensiva dagar följer med workshops från gästande länder. Det blir bland annat en slippig från Irland, en dansk Sønderhøning och en finstämd sång från Kambodja om en liten fågel. Under måltiderna utbyts erfarenheter, kulturella skillnader och inte minst skratt och roliga historier. Jammen pågår sent in på kvällen men det är okej, en åker inte på Ethno för att få sova!

Vi får besök av Lena Willemark, denna urkraft till musiker, och även om flera av de internationella deltagarna inte har en susning vem hon är, lämnar hon ett bestående intryck hos oss alla.

Bingsjöstämman bjuder på strålände sol och nya möten samt en känsla av enhet. Det är vi som är Ethno Sverige 2018, en stor familj på närmare 100 personer.

Sista konserten blir en succé och jag känner vemod men också glädje över det som förgått när bussen med de internationella deltagarna rullar ut från Rättviksskolans gårdsplan på väg till Arlanda. Någon stämmer upp till Vem kan segla och vi sjunger alla med. Tåget tillbaka till västkusten ger tid för eftertanke och stor tacksamhet.

Tack Västergötlands Spelmansförbund för stipendiet!

Alicia Jardine

Den Västgötska visskatten

Västergötlands spelmansförbund har en fin samling med noter för den som vill lära sig spela "låtarna som alla kan". Ur den samlingen väljs sedan ofta allspelslåtar och den som vill göra sig hemmastadd med Västergötlands repertoar kan titta i samlingen och få en översikt på vilka låtar som spelas. För den som sjunger ser det annorlunda ut. För vissången i Västergötland finns det ingen samling med låtar att titta på för den som vill lära sig "det som sjungs" och ofta sjungs det inte alls under allspelen. Det tycker vi är tråkigt. Vi vill lyfta fram den västgötska visan i ljuset och ge den en plattform så det blir mer sång på stämmorna, runt fikaborden, på visstugorna och till dansen. Västergötlands visskatt är stor och full av variationer. Vi har de medeltida balladerna som tecknades ner först genom Magnus Gabriel de la Gardies försorg och senare av Arvid August Afzelius och Erik Gustaf Geijer. Vi har knallevisor från Boråstrakten. Vi har alla små visstumpar som går att hitta lite varstans för den som letar i uppteckningarna av Lantmandson, Filip Engkvist och Ståhlberg. Dessutom kan vi skatta oss lyckliga för Arnold Josefssons livsverk med inspelningar av visor som finns på Folkmusikarkivet i Skara. Sen har vi alla vissångare som bevarat och vidareförmedlat

visor. Några mer nutid som vi tycker kan vara värda att nämna en gång extra är Sven-Ingvar Heij och Margareta Kjellberg. Kan vi skapa en samling visor som alla kan? Är det ett sätt att öka sjungandet? Eller finns det redan en tillräckligt stor samling visor som alla kan? I andra landskap har visorna getts en större plats genom att ge ut ett mindre vishäfte med texterna till de vanligaste sångerna. Ett häfte som är lätt att ta med sig i innerfickan eller instrumentlådan och enkelt att plocka fram vid behov. Vi går i tankarna att göra ett liknande vishäfte för Västergötland. Med Annelie Westerlund som projektledare är målet att ett sådant ska finnas färdigt innan nästa spelsommar börjar. Några visor som vi tycker har en självklar plats är: "Om du heter Johanna", "Katta är liten, katta är fin", "Stenbärarmarschen", "Skomakarn, skolåda" och "En fattig fiskarpojke" men vi tar gärna emot tankar och idéer på vilka låtar som borde finnas med i den allmänna västgötska visskatten. Hör gärna av er till vsf@folkvisor.com så kanske just ditt förslag kommer med i vårens vishäfte!

Kristin Svensson
www.fornfela.se
+46703-428625

Kristin Svensson

Annelie Westerlund

Om du heter Johanna *Trad. Västergötland*

Om du he - ter Jo - han - na, e' lång - er el - ler krt, e' tjoc - ker el - ler smal.
Gör väl kat - ten de - sam - ma, ba - ra vi får plats i sång - a. sång - a. För
Sång - a ho' e' smal, så lit - ta å så skral. Som ho' vo - re gjord på art - on - hun - dra - tal.
Men va' gör de', hur - som ho' e'. Ba - ra - vi får plats i sång - a!

Trio Törn

Utän tvekan fick jag en ordentlig törn när jag första gången lyssnade till denna trio. Nockade blir alla som hört deras kraftfulla uttryck och skickliga manövreringar i tonkonsten. Liknar inte så mycket annat.

Trio Törn släppte i somras sin debutplatta. Klockrent skivomslag tycker jag som ger en god bild av vad det handlar om. Kontakt, intensitet, tydliga instrumentalister. Kompositörer. Kort sagt tre starka individer med fötterna i folkmusiktraditionen med en kammarmusikalisk riktning.

Jag fick en pratstund med dem i samband med Ornungastämman i somras, varav här återges ca en promille. Petrus Dillner från Marma, Gävle på Nyckelharpa, Klara Källström från Härnösand på Cello och Olof Kennemark Sandhem på fiol. De träffades på Musikhögskolan i Stockholm men går i lite olika kurser. Klara studerade klassiskt medan Olof och Petrus folkmusik. De beskriver sig som tre individualister med egna starka viljor och uttryck men som under "triosamarbetet" kompletterar varandra väl. Nu har de skapat en musik med de folkliga dansanta rötterna, men håll i hatten, tufft. De har haft en Skivsläppsturné med ett 20-tal spelningar och besökt många av landets olika landskap och spelmansstämmor. De har också varit i Finland och spelat på Kaustinen Folkmusic Festival. Turnén avslutades på Ornunastämman med konsert och spel till dans och dessutom, en nypremiär för deras barnteaterprogram "Den förbjudna Skogen".

Nu i september åker de till Israel och Palestina för att medverka på Dandanat Festival i samarbete med studieförbundet Bilda där de kommer göra konserter i Jerusalem och Betlehem och får säkert ny inspiration och spännande kontakter. Slut på debuten och en början på något nytt! Ja den musikaliska resan för Trio Törn har bara börjat. På ett individuellt plan så har Klara ett år kvar på högskolan, Olof frilansar nog ett tag men funderar på en master så småningom, medan Petrus har hoppat på en masterutbildning i Nordisk Folkmusik. Och de har alla flera musikaliska järn i elden så vi kommer säkert höra dem i olika sammanhang framöver. Lycka till önskar jag er alla!

Skivan går att beställa både fysiskt och digitalt på de flesta etablerade plattformar.

Michael Eriksson

Till våra läsare!

Redaktionen söker skribenter, redaktör och redaktionsmedlemmar!

Den tidning du just håller i din hand är ett verk beroende av ett aktivt redaktionsarbete, och vi är faktiskt väldigt stolta över den och glada att få ha så fria tyglar som förbundet givit oss. Huvudsyftet med redaktionen är att färdigställa och ge ut tidningen. Således att få in material så den blir informativ och relevant för alla våra medlemmar. Inte i första hand att vi själva skriver, fotar osv, för det vill vi att ni skall göra än mer. Vi är mycket tacksamma för de bidrag andra skribenter ger oss, men i praktiken blir det oftast ändå så att vi måste stå för det mesta materialet.

Detta är således en efterlysning av att få fler skribenter,

fler som vill bidra med stoff till vår tidning, kontaktverktyg och sammanhangsmarkör. Tänk inte för länge utan kontakta oss eller börja skriv med en gång. Ni sitter nämligen inne med jättemycket som är jätterolig och intressant. (Se kontaktspalten sid. 2).

Vi tycker det är viktigt i den processen att du tänker på att det skall vara så lätt som möjligt för redaktionen att använda materialet, alltså att det är färdigt, helst några veckor före presstoppsdatum.

Vi vill att texten är i Word-format och korrekturläst. Beräkna att en spalt på 10 cm innehåller ca 1000 tecken inkl mellanslag. Bilder bör vara i JPG-, EPS- eller TIFF-format upplösta i minst 300 dpi, och separat, dvs ej ihopredigerade med texten. Fotografens namn liksom kontaktuppgifter till författaren. Materialet sänds till vsf.redaktionen@outlook.com.

Tidningsutgivningen är numera planerad till 3 nr/år, således vecka 6, 22 och 41 varav det sista numret kan ses som ett dubbelnummer.

Vi söker också en redaktör

Jag har fungerat som detta i snart fyra år och vill nu göra andra saker. Vi brukar ha minst tre redaktionsmöten/år, förlagda strax efter presstoppen, således omkring veckorna 1, 18 och 36. På mötena anger vi en riktning inför kommande nummer och fördelar uppdragen. Vi kollar av vad som är kvar att göra till det nu aktuella numret. Utbyter idéer och justerar agendorna. Som redaktör bör du vara aktiv även däremellan och ha lätt för att

samarbeta. Driva arbetet framåt, samverka internt, med styrelsen, med webmaster och med medlemmarna i förbundet, andra skribenter och annonsörer. Vi har också en Messingergrupp via Facebook för att snabbt och lätt utbyta tankar i redaktionen. Sedan jag startade upp redaktionen efter att styrelsen själva drivit tidningen i alla år, har jag varit vald/utsedd för två år åt gången.

Det finns inget i våra stadgar som reglerar denna position, utan styrelsen har ansvaret att skapa de resurser som behövs. Här finns en liten oklarhet, då jag dels valts på ett årsmöte, men samtidigt från början tillsatts av styrelsen, på uppdrag av ett årsmöte. Detta har i praktiken inte varit något problem, men jag tycker nog att posten liksom deltagarna i övrigt hanteras bäst formellt om de utses av styrelsen istället för att formellt väljas på ett årsmöte. Funktionen måste fungera ändå utan att man behöva starta upp extra årsmöten mm om något falerar.

Redaktionen är en arbetsgrupp

Den har således fungerat så att den internt sköter rekryteringen i nära samverkan med ordföranden/ansvarig utgivare, detta är viktigt för att samarbetet skall fungera bra. Resekostnader och andra utlägg ersätts, men arbetet är i praktiken ideellt, även om frågan diskuterats på senaste årsmötet (se i VS 2-18). Det är ett jätteroligt uppdrag där man förutom själva handarbetet får många nya kontakter med folk, dels kontakter med tänkbara skribenter, med andra medlemmar, spelmän och artister mm under t ex intervjuarbeten. Därför uppmanar jag intresserade att ta kontakt med i första hand mej eller någon annan i redaktionen, eller med styrelsen. NU!

Redaktionen vill gärna få nya krafter

Vi behöver nya idéer, uppslag, ögon. Från starten av redaktionen för ca fyra år sedan var vi åtta personer plus grafisk formgivare, och nu är vi sex stycken. Det är inte nödvändigt att vara fler, men åtta är nog max för en fungerande arbetsgrupp. Och det är bra att få förnyelse, förnyring, och att en grupp inte plötsligt "droppar av" utan att det finns en kontinuitet. I övrigt gäller väl ungefär det Du kan läsa i stycket om redaktören ovan.

Bästa medlem, hör av dej till oss i redaktionen om vad som helst enligt ovanstående! Kontaktuppgifterna ser du bl a i kontaktspalten på sidan två, och på förbundets hemsida www.vsf.nu

Michael Eriksson

Redaktör

Intensivt spel i Odensåker

Förberedelser inför stämman började som vanligt redan på onsdagen innan själva stämman. Bygdens folk hjälps åt under trevliga former att ställa allt i ordning som behövs inför lördagskvällen. Vid inledningskonserten i kyrkan spelade

Trio Törn, alltså Olof Kennemark fiol, Klara Källström cello och Petrus Dillner nyckelharpa. Med egna låtar gav de prov på hur man kan utnyttja instrumenten på bästa sätt, stämningsfullt, rytmiskt, varierat och medryckande. Många packade sedan snabbt upp sina instrument för att spela hela följt med fanor i spetsen till Logården. Extra eloge till Klara som gick och spelade på sin cello hela vägen.

Spellistan fylldes och spelat var intensivt runt och i Logården under kvällen. Pga eldningsförbud fanns inga grillar i år men fika, smörgåsar och varmkorv fanns tillhands för att fylla på energiförrådet mellan alla låtar. Nästa år firar **Odensåkerstämman 30 år!** Så planera redan nu in första lördagen i augusti 2019 för Odensåker.

Helena Ambertsson

Västgöta spelmansens redaktion 2018

Redaktör
Michael Eriksson

Ann-Katrin Hellner

Kristin Svensson

Jonna Hjerpe

Anders Brissman

Ola Wirtberg

Handen på hjärtat

med Anna Dahlgren

Alla ska med! Eller?

Så här i val-tider är det lätt att hamna i frågor kretsan- dande kring al- las lika värde. Men är alla välkomna att

njuta fullt ut av vår kultur eller finns det osynliga murar som hindrar? Vad krävs för att du ska få tillgång till den innersta kretsen? Mod? Respekt? Vassa armbågar? Kunskap? Kontakter?

Kan vi applicera detta på vår spelmans- värld? Från den stora världen till vår lilla folkmusikbubbla. Hur står det till med den svenska folkmusikvärlden? Alla ska med! Eller?

För stämmonovisen är säkerligen upplevel- sen att spelmannstämman är gemytliga och att gemenskapen genomsyrar allt. Musiken är det sammanfogande kittet. Alla spelar med alla och skrattnen överröstar från och till musiken. Ingen behöver lägga kraft på att bli inkluderad. Jag tänker dock då och då på parametern ”status” när jag ser och hör olika jam på spelmannstämman. Grovt tillyxat (och kanske även tillspetsat): små klickar, vissa av dem gömda i stugor med lyckta dörrar, där musiken strömmar ut genom fönsterspringorna. Tightlya cirklar med huvuden som centra. Två spelare med benen tätt sammanflätade likt nävern i en svampkorg. Pannor som möts. Leenden som bekräftar det gemensamt upplevda. Alla ska med! Eller? Känner du igen dig? Hur gör du när du möter denna osynliga mur? Eller är du kanske rentav en av dem bygger upp muren?

Hur långt sträcker sig rätten att bygga upp osynliga murar på stämman? Ofta stan- nar jag upp, lyssnar och känner av läget. Är det så att jag släpps in i gemenskapen, eller gör jag bäst i att stå utanför och njuta av den magi som skapas? Balansgången mellan respekt och mod. Tradition är knepiga grejer. Förutom att spela fiol tränar jag aikido. Gemene man skulle nog säga japansk kampsport. Aikido är likt folkmusiken uppbyggd på en grund av tradition och det mellanmännliga lärandet. En av grund- pelarna är respekt gentemot den som är högre graderad i ”konsten att leva med kropp och sinne i koordination”, att inse det vunna ansvaret och kunskapen. Inom folkmusiken har vi inga direkta grader, men jag anser att bärandet av en tradition, och eventuellt stigande status, likt aikidon, för

med sig ett ansvar. Ett ansvar att bjuda in till traditionsöverföring över gränserna. Gammal till ung. Erfaren till oerfaren. Lä- rare till elev. Efterlevs det? Du som bär på en tradition, reflekterar du över ditt ansvar?

Vad är det som avgör vem du väljer att spela med på stämman? Är det gemensam repertoar, vänner eller ”det hippaste jam- met”? Är du den som aktivt söker eller slår du dig ner och blir uppsökt? Är stämman din fristad där du har mandat att ta paus från ansvaret att vara inkluderande?

Hur fungerar barmhärtigheten i folkmu- sikvärlden? Några låtar för att prova om tycke uppstår? Lite som på dansbanan, två danser är kutym. Efter två danser är det ok att säga ”tack för dansen” och leta vidare efter magin i rummet? Kanske genererar ett lyckat möte i att får du en stolsplats vid jammet, eller kanske i alla fall en plats under partytältet? Kanske går det till och med så väl, att du och din nyfunne spelkamrat delar ”ett magic moment”...

Var går gränsen för din barmhärtighet och ego? Alla ska med! Alltid! Eller?

Anna Dahlgren

Billy Lätt svarar Anna Dahlgren ang. tradi- tionsbärare och Sexdregalåtar, se vs 1-18

Jag visar till min tidigare artikel nr.4 om traditionsbäraren och Anna Dahlgrens fråga i förbindelse med detta.

Frågan hon ställde var; «Kan jag bli tradi- tionsbärare på Sexdregalåtar?»

Om frågan är ställd till mig så är svaret nej. Du kan lära dig låtarna ut från noter och göra tolkningar ut från dina musikaliska preferanser, men det är ingen traditionsö- verföring och jag visar till det jag skrev om detta i artikel nr. 4. Om du lär en Sexdrega- låt på en kurs så är det kurslärarens tolkning och utförande av låten du får, inte en låt i en muntlig obruten traderingsöverföring.

Däremot är du en klar traditionsbärare på grynkorsstillverkning, ut från den fa- miljetradition du har fått nedärvt. I detta hantverk inom korvmakeriet har du till fullo de kriterier som ligger till grund för den handlingsburna kunskapen och som utgör grunden för en traditionsbärare. Jag själv förvaltar ett «grynkorsreseff» från min mor och far med anor från mormor Anna Olivia och hennes mor.

Kanske vi ska ha med oss egentillverkad grynkors till nästa kurs eller spelträff.

Årbördigast

Billy

Vi saknar dig!

Vi i styrelsen hoppas innerligen att du fortfarande vill vara medlem i vårt spelmansförbund.

Vår verksamhet är beroende av er medlemmar och era medlemsavgifter och utan dessa måste vi börja minska verksamheter som vi tycker är viktiga. Främst går dina pengar till: ungdoms- verksamhet som Sjövikskursen, workshops för barn på Vara och Ornunga-stämman samt att vi tillsammans med riksförbundet SSR varje år skickar en ungdom till 1-veckasläget Ethno i Rättvik.

Vi stödjer också nyproduktion av folkmusikböcker och -noter. I år har vi till exempel bidragit till Einar Hansanders storverk Dalslandslåtar. För ett par års sedan initierade vi ett nytryck av Nils Löfgrens 50 Västgötalåtar från 1955. Båda böckerna har vi till försäljning. Framåt i tiden finns planer för ett första häfte (och förhoppningsvis följt av flera) med västgötska visor och sånger i praktiskt litet format som får plats i fiolfodralet/ handväskan. Som medlem får du ju också vår eminenta medlemstidning plus vår rikstidning.

I år provade vi i styrelsen en ny metod att få in våra medlemsavgifter. Vi annonserade endast i vår medlemstidning och gjorde inga brevutskick. Ett utskick som skulle ha kostat oss drygt 6000 kr. Pengar som vi tycker kan komma till bättre användning i bland annat vårt ungdomsarbete. Vi tänkte att ett digitalt tankesätt, att via enbart epost skicka ut påminnelser, skulle vara melodin men det fungerade inte så bra. Alltför många har missat detta och inte betalt in sin avgift för 2018. De som saknade E-post eller där E-posten kom i retur, fick en påminnelse per brev.

En annan viktig sak att tänka på. Tecknar du din instrumentförsäkring genom förbundet måste du vara betalande medlem för att försäkringen skall gälla.

På baksidan av detta nummer finns den aktuella adressen tid dig. Står det ett Ja efter adressen har vi fått in din avgift. Står det ett Nej saknar vi fortfarande denna. Uppgifterna var aktuella 2018-09-21, när vi lämnade tidningen till tryckeriet.

Du betalar genom att sätta in 150/350 kr på vårt Bankgiro 5949-4591. Ungdom till och med 18 år betalar 150 kronor. 19 år och äldre 350 kronor. Hedersmedlemmar är avgiftsbefriade. Ungdomar vilka gick Sjövikskursen 2017 likaså.

Märk talongen med ditt namn och adress, lägg gärna till epost.

Styrelsen

Instrumentförsäkringen gäller för medlem i Landskapsförbundet så tänk på att betala medlemsavgiften annars är försäkringen inte giltig!

Vad är Folkmusik?

Del 5 av Billy Lätt

- Spelmannen.

- Institutionaliseringsen av folkmusik.

- Folkmusikern

Jag var i artikel 3 i «Vad är folkmusik?» inne på detta med institutionalisering av folkmusik och folkmusikutbildningarna. I denna femte och sista artikel i serien ska jag reflektera över

och koppla samman förhållandet mellan begreppen spelman, tradition och institutionalisering av folkmusik och folkmusiker.

I artikel nr 3 skriver jag;

«Som vi ser av denna skissering av folkmusikens historiska vandring är det många faktorer som gjort att folkmusiken har överlevt och vuxit sig stark, men också förändrats och satt den lokala traditionsbäraren, spelmannen, på sidolinjen. Nu är det ju inte så svartvitt som detta eftersom lokala speltraditioner levat obrutna vid sidan av denna samhällsförändring och institutionalisering av folkmusiken». Begreppet eller termen folkmusiker har vuxit fram i takt med institutionaliseringen av folkmusiken i t.ex. länder som Sverige och Norge.

I artikel 3 beskriver jag kort vad som ligger i institutionalisering av folkmusik, alltså framväxten av folkmusikutbildningar där man kan studera folkmusik på folkhögskola, högskolor och universitet. Med detta får studenterna en formell utbildning som ger kompetens till att verka som pedagog på musikskolor, folk och högskolor och som musiker. Utbildningarna har professionaliserat området folkmusik och de utövare som valt denna bana.

Minja Klevebrant skriver i sin högskoleuppsats i konstnärlig forskning; «Traditionsbärare – är du genuin nog?» (Göteborgs universitet, 2011) om att begreppet folkmusiker och spelman är beskrivningar av hennes egen musikeridentitet. Vidare definierar hon spelmansidentiteten till «en icke musikaliskt skolad man från landsbygden, förankrad i en lokal spelmanstradition». Medan termen folkmusiker vuxit fram genom den ökade professionaliseringen av folkmusikgenren som skett, bl.a. via folkmusikutbildningar på musikhögskolor, men även i den musiker-snarare än spelmansidentitet som utvecklats genom nytänkande blandningar av olika stilar.

Folkmusikens intåg på nya arenor så som scener och festivaler har också bidragit till en distinktion mellan spelmannen och folkmusikern».

Detta är en intressant och ganska klar definition och dikotomisk indelning. Jag tar utgångspunkt i Minjas definition här men jag vill ändra lite på orden och skriva «en icke professionellt musikscolad person förankrad i en lokal spelmanstradition». Minja skriver också; «Jag anser mig rotad både i spelmannens domäner, så som spelmansstämmor där det traditionella fiolspellet ges stort utrymme, och i folkmusikerns experimentella nyskapande sceniska rum.»

Culthuralerna och Feleton

Här känner jag igen mig eftersom jag har en bakgrund i bägge lägren. När jag var färdig med mina musikstudier i början på 1980-talet såg jag mig om efter möjligheter att som en del av mitt levebröd spela folkmusik i konsertform. Jag fick jobb i en grupp som hette «Culthuralerna».

I denna grupp var det bara jag som var folkmusiker. Mina medmusikanter kom från den klassiska genren, pop&rock och visa/jazz. Här blev det nytt musikaliskt experimenterande och nytt sound också i traditionella låtar som jag bidrog med. Jag kände mig lite kliven till detta, men mina kollegor tyckte det var stiltigt, publiken också eftersom det var nya publikgrupper jag spelade för. Jag var ju sedan tidigare mest van att spela för publik som var någorlunda kända med musikuttrycket i låtspelet från Västergötland.

Som ett minne kan jag nämna att Culthuralerna blev bokade på en hembygdsgård i Herrljunga, tror det var 1983, ev. 84. När vi kom till Herrljunga visade det sig att det också var spelmansstämma där, vilket jag egentligen visste men spelmansgärningen att spela på stämma fick vika för den professionaliserade folkmusikern Billy. Vi riggade oss och hade soundcheck alltmedan fioler och annan instrumentering gnisslade och tutade i bakgrunden. När det var dags för konsertstart utropades detta i högtalarna och publiken strömmade till. Efter kom en brokig samling med «spelmän à la förbundet» och slog sig ned.

När Culthuralerna spelat två låtar, bl.a. en västgötapolska med mig i melodiföringen, reste sig alla spelmän från stolarna och gick demonstrativt och delvis upprörda därifrån. Det var en tydlig signal. Efter konserten blev jag konfronterad av några av de «utgående» spelmännen som hade med temat tradition, spelman och folkmusiker att göra. Det blev ett par runder kan man säga. Det var första gången jag upplevde att det kanske låg något konfliktartat i det jag höll på med i Culthuralerna.

Efter vart slutade jag i denna kulturella musikgrupp och startade gruppen «Feleton».

Där kom vi alla från visans och folkmusikens genrer och var mer traditionella i vårt uttryck än Culthuralerna. Med Feleton gjorde vi stor succé och vi genomförde flera hundra konserter i västra och södra Sverige under några år.

Högskoleuppsats på Kulturstudiet i Bö

Sedan denna tid, i mitten av 1980-talet, har det skett mycket på professionaliseringen arena och inom institutionaliseringen av folkmusiken. Frågor som är relevanta att ställa är vad detta har gjort och vad detta gör med spelmannens position och roll? Och med den muntliga traderingsformen i den lokala traderingsprocessen och definieringen av folkmusik och i förhållande till den definition jag presenterat i tidigare artiklar?

Detta var problemställningar som jag och min studiekamrat Kari Kleppen (nu Nilsen) ställde när vi genomförde ett grundforskningsarbete genom en högskoleuppsats på Kulturstudiet i Bö 1990 - 1991. Vi genomförde ett projekt som fick namnet «Folkemusikk og institusjonaliering» som resulterade i en 47 sidors rapport. Vi intervjuade 14 respondenter i Sverige och Norge inom kategorin kultur/musikforskare, folkmusikstudenter och lärare, spelmän, sångare, dansare, folkmusiker och folkmusikskunnig publik. Vi gjorde också flera fältstudier på olika konsertarenor, kappleiker, forskningsbaserade seminarier om folkmusik och högskolestudier.

Ett av resultaten av vårt forskningsarbete var att de som tillhörde den traditionella sfären av spelmän, sångare och dansare uttryckte skepsis över och var rädd för att institutionaliseringen skulle ta överhand och att utbildade folkmusiker skulle bli dominerande och tongivande i tolkningen av låtspelet och sången. De menade att när folkmusiken lyfts bort från den lokala miljön hamnar också traderingsprocessen utanför den kontrollinstans som kunnare i lokalmiljön utgör. Jämför här IFMC:s definition i artikel 3:

1. Kontinuitet, som knyter nutid till förtid.
2. Variation som springer ut av den enskildes eller gruppens kreativa puls.
3. Ett urval av samhällsgrupper som bestämmer den form/de former som musiken ska fortsätta i. (Selektion = kontrollkriteriet)

Denna farhåga delades också av flera forskare och högskolelärare. Kategorin folkmusiker såg inte någon större fara i att folkmusiken institutionaliserades, utan menade att folkmusiken är så rotad och stark så den överlever oavsett. Detta är ju en konklusion som är oprecis menar jag eftersom att konklusionen «folkmusiken överlever oavsett» inte tar upp vad eller vem som sätter premisser för vilken form folkmusiken överlever i.

Mina observationer och reflektioner idag

Med detta som bakgrund har jag i snart 30 år betraktat folkmusiksverige och vad som skett utifrån från de frågor som ställdes i projektarbetet och högskoleuppsatsen jag och Kari gjorde 1990-91. Att det skett en klar förändring eller förskjutning av traderingsprocessen framstår som helt klart. Från den muntliga traderingen där spelmannen förvaltar en lokal musiktradition, är en traditionsbärande, lär ut vidare med selektionsaspekten till att musikstudenter lär sig musiken på en musikutbildning. Det är här uppdelningen, distinktionen mellan spelman och folkmusiker skapas. Detta beskriver ju Minja så fint i sin högskoleuppsats.

Naturligtvis är det så att musikstudenten kan vara en spelman med en stark låttradition i bagaget, men det är ju inte den renodlade och kanske smalkodade lokala låttraditionen som slår an mot en bredare publik. Därför hamnar man i den situationen som Minja hänvisar till som är «folkmusikerns experimentella nyskapande sceniska rum.» Det är minst två klara fördelar att skapa ett sådant rum för den som utbildar sig till folkmusiker:

1. Man sätter samman folkmusikgrupper gärna med olika instrumentering och experimenterar med olika genre som t.ex. klassisk musik, jazz, världsmusik. De musikaliska koderna blir då bredare och mer lättfattlig för en bredare publik. En bredare publik = ny och större mängd publik som i sin tur ger mer spelningar/ konserter. Musiken blir mer kommersialiserad och det är en förutsättning för att folkmusikern ska få mest möjligt med jobb.

2. Det som är en genomgående trend i Sverige, nu också efterhand i Norge, är att folkmusikgrupper komponerar egen, ny musik med folkmusik som inspiration. Detta för ju med sig bl.a. bättre betalt från STIM och så slipper man ju det som jag upplevde i Herrljunga, konflikt med spelmansmiljön. Igen Minjas ord «folkmusikerns experimentella nyskapande sceniska rum.» passar ju speciellt bra in här.

Folkmusiker som kurslärare

Parallellt med institutionaliseringen av folkmusiken växte det fram en rik flora av helgkurser och sommarkurser där olika spelmän och efterhand folkmusiker var lärare. Folkmusikkurser håller sig starkt och jag uppfattar det som att de är mer populära än någonsin.

Vad sker då med uttrycket i låtspelet när en folkmusiker utan en lokal spelmanstradition i botten lär ut låtar? Det är ju vanligt idag att man börjar spela på en musikskola, kommer med på helg eller sommarkurs med folkmusik (t.ex. Sjövikskursen alias Låtar på västgötska) får tändning på folkmusik och söker sig till en högskoleutbild-

ning inom folkmusik. Hela denna resan kan ske utan att man någon gång lärt låtspel av en lokal spelman med en tradition. Kanske lärare på kurserna har en tradition att lära ut? Kanske inte?

Hela förloppet kan då vara institutionaliserat och selektionskriteriet med lokal förankring uteblir. En vanlig form är att kurslärare lär ut låtar som dom själva lärt sig från noter. Här hamnar man ju en bit från spelmannen och traderingstraditionen. Har kursläraren däremot kunskap om, och behärskar en lokal/regional speltradition, är ju möjligheten för att tolkningen av notmaterial kommer i ett betydligt mer trovärdigt ljus. Detta är ju inte något typiskt för folkmusik, det gäller alla musikgenrer. Musikalisk kodförtrohet måste till när musik ska tolkas ut från noter om trovärdighet ska uppnås.

Jag har själv gått på kurs där kursläraren lärt ut låtar utan kunskap om den lokala speltraditionen utifrån notmaterial och det var en «skröplig» upplevelse. Det hette att kursläraren tyckte om att botanisera bland låtar och speltraditioner, bli inspirerad av detta och lära ut vidare. Ja, kanske det är sådana begrepp som att botanisera och bli inspirerad av som vill till för att man ska känna sig bekväm i sin position som

folkmusik musicerande låtlärare utan spelmannsbakgrund. Men det är väl kanske så att det finns en viss selektion, ett visst kontrollkriterium också bland kursdeltagare. Är det kunniga kursdeltagare så genomskådas väl den kategorien med kurslärare.

Postludium

För mig personlig har det blivit så att jag trivs bäst i den form jag kommit från, alltså att vara spelman och att förhålla mig till låtspelet och dansen utifrån den tradition jag lärt av flera lokalt förankrade spelmän. Jag tar «en liten tur ut ibland» som folkmusiker när jag spelar «Merit Hemmingsonlåtar» med mina spelkompisar här i Bø. Bluesmusikern och klaviaturspelaren Torgeir, jazzbasisten Erling, så kryddas det hela med multimusiker Oddbjørn på dragspel, gitarr och trummor. Det blir ett svensk-norskt «Meritsound» av detta och vi har jättekul när vi spelar.

När jag styr kosan hem mot fäderneslandet och Västergötland så önskar jag vara spelmannen och kursläraren med förankring i en låttradition jag jobbat mycket för att tillägna mig och som jag för vidare med varm respekt för mina källor.

Billy Lätt, Västgötaspelman och artikelförfattare i «Västgötaspelmannen»

”Lyriska och trolska folktoner utav Riksspelmannen Mikael Pettersson” Porträtt om musiklivet av en spelman.

”1979-1983 var tiden för att experimentera väldigt mycket med rytmer och lägesspel. Resultatet blev mer övningsstyrt än musik, vilket inte hindrar att etyder spelas musikaliskt”, skriver Mikael Pettersson i sin notbok ”Lyriska och trolska folktoner” (juli 2018).

Första låten komponerades redan 1974 och passar med sin enkla form in i traditionen av spelmansmusiken i Skaratrakten där Mikael är uppvuxen. Låtarna i notboken sträcker sig från år 1974 till melodin ”Vätterns vilda vågor” år 1999.

Halvvägs in i häftet märks att spelmannen har tagit till sig nya harmonier och stilar som han kryddat sina låtar med. Därtill kommer ett mer impressionistiskt element. Blandningen av fransk båg/stråkföring från 1600-talets dansmusik

samt ornamentik från italiensk högbarock ger Mikael Petterssons tonbildning ett stort mervärde i utvecklingen av den västgötska spelmansmusiken.

De två CD-skivorna, där han spelat in 44 av sina egna kompositioner, ger en klangbild av samtliga tekniker. I notboken finns ett antal låtar från dessa inspelningar. Under vissa av låtarna finns små konstverk och anekdoter.

Boken är producerad i samarbete med mej, violinista/konstnär Marijke Vos, som har försökt att förstå och synliggöra vad som hände i Mikael Petterssons huvud när han komponerade låtarna.

För Notbok och/eller CD, kontakta gärna: mikael.ambrosius@hotmail.com
Marijke Vos

Folkfest Ulricehamn 2019

fredag 8 mars

”På gatorna gick folk omkring och drog från krog till krog. Och alla drack varandra till, och dansade och log.”

Cornelis Vreeswijk

Folkfest Ulricehamn är tillbaka, reservera fredag 8 mars 2019! För fjärde året i rad skickas närproducerad folkmusik ut på turné genom Ulricehamn. Evenemanget startar traditionsenligt med konsert kl. 17.00 på biblioteket. Därefter fortsätter vi med spellistor, buskspel/jam, allspel och allsång på caféer och krogar i stan, och kvällen kulminerar i ett Sexdrega-jam framåt midnatt. Fri entré överallt, spelmän som skriver upp sig på spellistor äter och dricker som betalning.

För en plats på någon av våra spellistor, maila fiolanna@hotmail.com.

Läs mer i nästa nummer av Västgötaspelmanen (nr 1 2019), och följ evenemanget på facebook och instagram ”Folkfest Ulricehamn 2019”! Där uppdateras tider, spelplatser, spellistor och annan info kontinuerligt.

Varmt välkommen!

Hälsningar Anna Mogren
spelande arrangör

Välkomna till konsert med Olov Johansson & Catriona McKay

Den 23 november
klockan 19:00 i
Ramnakyrkan
Borås

Info: www.borasspelman.se

Inträde 50,-, för ungdom upp till 20 år fritt inträde

Trinning - Steg

Det är näst stora glädje som vi, eller rätt hälsat och sjungit till kommarens i 20 år, äntligen har släppt vår första skiva. Det är med Västergötland i hjärtat vi har fyllt skivan med egna arrangeringar av förtärliga psalmer, gungande valser, frestämningssång och 1700-talfraser i polskaer från Sexdrega och Fjärås.

Trinning kommer från koben av Måssjöberg och består av Åsa Björkman, Anna Dahlgren och Karin Sjoberg. Skivan finns att köpa från Västergötlands spelmansförbund eller via vår hemsida trinning.se

Spel- och dansträff i Hönsa

Tredjedag jul (27 dec) är det dags att ses i Hönsa Bygdegård för den traditionella julträffen. Vi öppnar portarna vid sjuånåret på kvällen och håller på så länge vi orkar. Ta med fikakorg.

För info: Anders Brissman 072-5289128

Varmt välkomna

LYRISKA OCH TROLSKA FOLKTONER

Riksspelman Mikael Pettersson håller kurs på egna låtar!

Kursen är förlagd hemma hos Mikael på Västånagatan 4 i Tibro.

Klockan 15-18 följande söndagar:
20/1, 17/2, 17/3, 28/4 och 19/5.

Kan ändras vid behov.

Avgift 300 kr/tillfälle.

Anmälan och info till Mikael via mail på mikael.ambrosius@hotmail.com

Eller telefon: 076-225 44 88.

Dans- och spelträff i Lygnared

Höstens dans- och spelträff i Lygnared den 10 november, start med allspel kl 19:00. Ta med eget fika.

Info: Per Johansson 0322-18292
eller Inger Johansson 0725-440540

Julklappstips!

Så här när det går mot slutet på året kan det vara dags att tänka på julklappar. Förbundet har en del böcker och CD- skivor att sälja. Dessa kanske kan bli en bra present. En del kan du läsa om på vår hemsida. Andra har kommit nyligen och finns inte med där ännu.

Nyheter är:

Svenska låtar Bohuslän-Halland.

Låtar från Dalsland del 1.

CD skivor: Trio Törn, Trinning, Drivved (låtar från Dalsland)

Se prislstan här nedan.

På alla beställningar tillkommer porto.

Beställningar tas emot av Anders Brissman tel: 072-52 89 128 eller E-post: kassor@vsf.nu

Böcker/häften

Pris

Nils Stålberg	100,00
Samuel Lantmansson	100,00
Allspel i Väst	50,00
Sexdrega samlingen 3 delar	250,00
En visa vil jag sjunga	50,00
Hål i vägga	50,00
Filip Engqvist	50,00
Urmakarens notbok	250,00
Torsten Edlund 2 delar	200,00
Svenska Låtar Västergötland	140,00
Svenska Låtar Halland	140,00
Filip Engqvist Spiralbunden	50,00
Nils Löfgren	150,00
Per på Nabben	20,00
Låtar från Dalsland 1	300,00
Ransberg	150,00

Märken

Märke Metall	35,00
Tygmärke	20,00
Dekaler	5,00

CD/DVD/Kassetter

CD Mikael Pettersson 2 skivor	200,00
CD Billy Lätt "Va gevet"	150,00
CD Gryning	150,00
CD Anna Lindblad	150,00
CD Månsing	150,00
CD "Trinning"	120,00
CD Trio Törn	150,00
CD Drivved Låtar från Dalsland	100,00
CD Sven Erik Larsson	100,00
Noter Sven Erik Larsson	60,00
DVD Sven Ingvar	50,00
Nils Eriksson Kasset	50,00

«Folkmusikkurs fördjupning»

- * Folkmusiken och dansen i ett kulturhistoriskt och folkloristiskt perspektiv.
- * Lära låtar i obruten traderad speltradition.
- * Lära danserna till dessa låtar.
- * Låtar från tolkare av västgötsk folkmusik utifrån notmaterial.
- * Musikalisk analys av spelstil från äldre inspelningar och kursdeltagarnas spelstil.
- * Öka kunskapsnivån på spelmän så att de får en bra plattform att tolka låtmaterial utifrån inspelningar och notuppteckningar.

Utöver kursledare Billy Lätt blir det fem lärare till som bidrar.

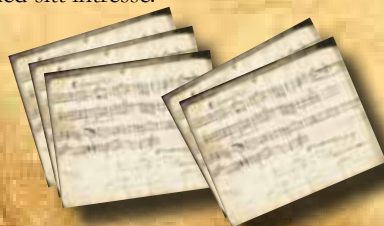
Kursen är planerad till tre helger hösten 2019 och en samling våren 2020.

Inbjudan och ytterligare information i kommande nummer av Västgöta-spelmannen

Intresserad av forskning?

Hej bästa medlem!

I Nr 1-18 av Västgötaspelmannen gjorde jag en intresseförfrågan inför att starta en studiecirkel om forskning. Gensvaret var dock magert. Emellertid vet jag att det är många i nutid och under årens lopp som har forskat fram spännande uppgifter om vår folkmusikkatt, och som kommer oss andra till del. Jag tänker därför starta ett nätverk, en liten grupp, som kan ha kontakt med varandra för att få tips och idéer om hur man skall göra för att komma vidare med sitt intresse.

Kontakta mej, nu!

Michael Eriksson
Tövevägen 2
523 99 Hökerum
073-8267721
kalaspaff@icloud.com

Funktionärer sökes till en pool!

Inom förbundets olika stämmor och arrangemang behöver vi ibland funktionärer.

Det kan handla om att bära bänkar, sätta upp tält, skjutsa folk, sitta i en reception osv.

Kanske är just du en av oss som får arbetet att löpa lite smidigare?

Anmäl ditt intresse till Funktionspoolen genom att kontakta Michael Eriksson, kalaspaff@icloud.com eller ring 073-8267721.

Ange ditt namn och mailadress.

Ethno 2019

Sedan några år stöder Sveriges Spelmäns riksförbund deltagandet vid detta evenemang. Vill du vara förbundets deltagare detta år. Anmäl ditt intresse snarast möjligt, dock senast 1 mars till förbundets sekreterare.

För att komma ifråga måste du vara mellan 17 – 25 år. Förbundet betalar halva din deltagaravgift. SSR betalar resten. Din resa får du betala själv. Vi ser gärna att du skriver om ditt deltagande och tar några bilder. Detta vill ha med i vår tidning.

Styrelsen

OBSERVERA

att Instrumentförsäkringen inte gäller om Du inte betalt Din medlemsavgift!!!!

B

Västgöta spelmannen stämmer av med...

Foto: Michäel Eriksson

Namn: Bengt Ohlson
Hemvist: Grönhult, Tibro
Vilket instrument spelar du: Fiol och durspel.
Vad fick dig att börja spela: Det var när jag dansade folkdans i Karlsborgs Folkdanslag och mötte där Astor Eriksson, han tog med mig till olika lekstugor i Västergötland och till Ransåters Spelmansstämma. Jag fick kontakt med VSF via ett årsmöte Ungdomsringen och blev medlem trots att jag knappt kunde spela på den tiden.
Vad lyssnar du helst på: Folk- och världsmusik och klassisk musik.
Vad spelar du helst: Folkmusik.
Vad lyssnar du inte på: Modern populärmusik men däremot på Schlagerfestivalen.
Vad gör du när du inte spelar: Då sköter jag underhållet på släktgården i Grönhult utanför Tibro.
Varför vill ni vara arrangörer för en spelträff? Sedan tonåren har jag varit på stämmor och lekstugor som givit mig många fina intryck och minnen. En bra träff ger en positiv upplevelse på ett ögonblick, som det sedan tar en livstid att glömma. Det är detta som jag och min fru Monica vill möjliggöra med vår spelträff, oavsett man spelar ett instrument eller ej. Vi gläds med besökarna under en fin kväll där också barnen får speciella upplevelser som lämnar avtryck i deras liv.

Kolla i adressfältet ovan!
Står det ett "Ja" efter adressen så kan du lugnt bläddra vidare i tidningen.
Står det däremot ett "Nej", då får du omedelbart se till att betala in din medlemsavgift! För du vill väl inte vara en smygläsare?

Kalendarium

12 oktober

Leontines kapell på Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

19 oktober

Kringel, Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

26 oktober

Dråm, Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

2 november

MP3, Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

9 november

Världsmusiklinjen Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

9-11 november

Leksugestämmor i Väggarp. Toftabo, Väggarpsvägen 2, Eslöv.
Info: www.facebook.com/toftabo, för information kontakta Tove tel. 0707-450976

10 november

Höstens dans- och spelträff i Lygnared. Start med allspel kl:19:00, ta med eget fika.
Info: Per Johansson 0322 18292 eller Inger Johansson 0725 440540. Se sid. 22

16 november

Spel- och danskväll, Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

16-18 november

Bauerstämman med tonvikt på buskspel. Work-shop med Eva Blomquist-Bjärnberg
Info: Jan Wessman 0704-718618, Marianne Busk 0733-281300. Bauerstämman på FB

23 november

Spelstinor, Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

23 november

Konsert i Ramnakyrkan Olof Johansson & Catriona McKey. Borås. Kl 19:00.
Se annons sid. 22

30 november

SHE, Folkmusikcaféet Allégården, Göteborg

27 december

Spelträff i Hönsa Bygdegård kl 19.00. Info: Anders Brissman 0725-289128, Se sid 22.

29 december

Presstopp för Västgöta spelmannen nr 1-2019

Vecka 6

Västgöta spelmannen nr 1-2019 utkommer

9-10 februari

Varakursen. Se inbjudan på sid.7-8.

23 februari Årsmöte

Se information på sid. 3.

8 mars

Folkfesten Ulricehamn
Se annons på sid. 22.

*Redaktionen
önskar er alla
en riktigt skön
spelmanshöst
och vinter!*

För aktuell information om verksamhet och annat om förbundet och dess historia gå in på vår hemsida: www.vsf.nu

Där hittar du också äldre nummer av Västgöta spelmannen i PDF-format